

**T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

**KENT MOBİLYALARININ BULUNDUKLARI MEKÂNLARA
ETKİLERİ: DÜZCE ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EMİNE ÇOBAN

ARALIK 2013

DÜZCE

KABUL VE ONAY BELGESİ

Emine Çoban tarafından hazırlanan Kent Mobilyalarının Buldukları Mekanlara Etkileri: Düzce Örneği isimli lisansüstü tez çalışması, Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı kararı ile oluşturulan jüri tarafından Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans olarak kabul edilmiştir.

Üye
(Tez Danışmanı)
Doç. Dr. Zeki DEMİR
Düzce Üniversitesi

Üye
Prof. Dr. Haldun MÜDERRİSOĞLU
Düzce Üniversitesi

Üye
Yrd. Doç. Dr. Hakan ARSLAN
Düzce Üniversitesi

Tezin Savunulduğu Tarih : 03.12.2013

ONAY

Bu tez ile Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Emine ÇOBAN'ın Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans derecesini almasını onamıştır.

Prof. Dr. Haldun MÜDERRİSOĞLU
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

03 Aralık 2013

Emine Çoban

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans öğrenimim boyunca ve bu tezin hazırlanması süresince gösterdiği her türlü destek ve yardımdan dolayı çok değerli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Zeki DEMİR'e en içten dileklerle teşekkür ederim.

Anket çalışmalarım sırasında yardımlarını benden esirgemeyen sevgili arkadaşım Aybike DEMİREL'e analiz çalışmalarım sırasında değerli katkılarını esirgemeyen sevgili hocalarım Yrd. Doç. Dr. Tarık GEDİK'e ve Arş. Gör. Pınar GİRTİ GÜLTEKİN'e şükranlarımı sunarım.

Beni bu günlere getiren, hayatım boyu varlıklarıyla bana güç veren ve çalışmam boyunca yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen sevgili aileme; anneme babama kardeşime ve dedeme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bu tez çalışması, Düzce Üniversitesi BAP 2012.02.HD.073 numaralı Bilimsel Araştırma Projesiyle desteklenmiştir

03 Aralık 2013

Emine Çoban

TEŞEKKÜR SAYFASI	İ
İÇİNDEKİLER	İİ
ŞEKİL LİSTESİ	İV
ÇİZELGE LİSTESİ	VI
ÖZET	1
ABSTRACT	2
EXTENDED ABSTRACT	3
1.GİRİŞ.....	5
1.1. KENT MOBİLYASI- MEKÂN KAVRAMI.....	6
1.1.1. Mekân Kavramı.....	6
1.1.2. Kent Mobilyaları	10
1.2. KENT MOBİLYALARININ ÖNEMİ	12
1.3. KENT MOBİLYALARINDAN BEKLENTİLER VE KULLANICI GEREKSİMLERİ	12
1.4. KENT MOBİLYALARININ SAHİP OLMASI GEREKEN KRİTERLER	17
1.5. ÇALIŞMANIN AMACI.....	20
1.6. KENT MOBİLYALARININ SINIFLANDIRILMASI	25
2. MATERYAL VE YÖNTEM.....	27
2.1. MATERYAL	27
2.1.1. Çalışma Alanı İle İlgili Genel Bilgiler	27
2.1.2. Çalışmanın Yapıldığı Tarihler	30
2.1.3. Fotoğraflar	30
2.1.4. Anket (Denekler)	30
2.2. YÖNTEM.....	30
2.2.1. Ön Çalışma	30
2.2.2. Uygulamada Kullanılan Yöntem	31
3. BULGULAR VE TARTIŞMA.....	35
3.1. BULGULAR	35

3.1.1. Katılımcıların Genel Özellikleri İle İlgili Bulgular	35
3.1.2. Katılımcıların Kent Mobilyalarına Genel Bakış Açısı İle İlgili Bulgular	37
3.1.3. Kent Mobilyaları Ve Kullanıldıkları Alanlarla İlgili Bulgular.....	40
3.1.4. Kent İçinde Belirli Alanlarda Bazı Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeylerine Yönelik Bulgular	44
3.1.5. Kent İçinde Belirli Alanlarda Kent Mobilyası Ve Kullanıcı İlişkilerine Yönelik Bulgular.....	51
3.1.6. Kent Mobilyaları Kriterlerinin Buldukları Alanlara Göre Beğeniye Etki Değerleri	54
3.1.7. Bireylerin Kent Mobilyalarını Beğenmelerine Etki Eden Fiziki Faktörler.....	59
3.2. TARTIŞMA	61
4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	66
5. KAYNAKLAR.....	69
6. EKLER.....	73
EK-1. ANKETLER	73
EK-2. ANKET FOTOĞRAFLARI	87
ÖZGEÇMİŞ	94

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1.1. Kentsel mekân türleri	8
Şekil 1.2. Düzce’ de bulunan çeşitli oturma elemanlarına örnekler	15
Şekil 1.3. Düzce’ de bulunan çeşitli aydınlatma elemanlarına örnekler	15
Şekil 1.4. Düzce’ de bulunan estetik olarak değerlendirilebilecek Kent mobilyalarına örnekler	18
Şekil 1.5. Düzce’ de bulunan alışveriş alanlarındaki kent mobilyaları örnekleri	22
Şekil 1.6. Düzce’ de bulunan çocuk oyun alanlarındaki kent mobilyalarına örnekler	24
Şekil 2.1. Düzce’nin Türkiye haritasındaki yeri	27
Şekil 2.2. Seçilen başlıca çalışma alanlarının harita üzerinde yerleri	28
Şekil 3.1. Katılımcının yaş grubu	35
Şekil 3.2. Katılımcının sahip olduğu çocuk sayısı	36
Şekil 3.3. Katılımcının öğrenim düzeyi	36
Şekil 3.4. Katılımcının mesleği	37
Şekil 3.5. Kent mobilyalarının buldukları alanlarda fonksiyonel olma yüzdeleri	38
Şekil 3.6. Aynı oturma biriminin farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri	40
Şekil 3.7. Aynı çöp kutusunun farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri	41
Şekil 3.8. Aynı çöp kutusunun farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri	41
Şekil 3.9. Aynı sınır ögesinin farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri	42
Şekil 3.10. Aynı işaret levhasının farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri	42
Şekil 3.11. Birbirine benzer heykellerin farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri	43
Şekil 3.12. Birbirine çok benzer aydınlatma elemanlarının farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri	43
Şekil 3.13. Park alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları	44
Şekil 3.14. Park alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları	45
Şekil 3.15. Ticaret alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları	46
Şekil 3.16. Ticaret alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları	46

Şekil 3.17.	Eğitim alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları	47
Şekil 3.18.	Eğitim alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları	47
Şekil 3.19.	Kamu alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları	48
Şekil 3.20.	Kamu alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları	48
Şekil 3.21.	Ulaşım alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları	49
Şekil 3.22.	Ulaşım alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları	49
Şekil 3.23.	Konut alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları	50
Şekil 3.24.	Konut alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları	50
Şekil 3.25.	Sanayi alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları	51
Şekil 3.26.	Sanayi alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları	51

ÇİZELGE LİSTESİ

	<u>Sayfa No</u>
Çizelge 1.1. Donatılar ve Beklentiler	13
Çizelge 3.1. Kent mobilyaları ve buldukları alanlar	40
Çizelge 3.2. Beğeniye etki eden kriterlerin etki dereceleri	54

ÖZET

KENT MOBİLYALARININ BULUNDUKLARI MEKÂNLARA ETKİLERİ: DÜZCE ÖRNEĞİ

Emine ÇOBAN
Düzce Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi
Danışman: Doç. Dr. Zeki DEMİR
Kasım 2013, 94 sayfa

Kentsel açık alanlar kentleşmenin günden güne artmasıyla değer kazanmaktadır. Kent mobilyaları ise kentsel açık alanların vazgeçilmez öğeleridir. Kent mobilyaları, kent yaşamını daha zevkli kılan, rahatlık ve görsellik yaratan elemanlar olarak, toplumsal yaşama olumlu katkılarda bulunmaktadır. Bunun yanında yanlış kullanımlar, mobilyaların bünyesinde barındırdığı teknik eksiklikler dolayısıyla olumsuz etkilerine de rastlanmaktadır. Düzce ili gerek kentsel park alanlarıyla gerekse sağlık eğitim başta olmak üzere çok önemli ölçüde açık alanlara sahiptir. Bu alanların planlanması, kullanımı, tasarımı konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Kentsel mobilyalarda bu tasarım çalışmalarının önemli bir parçasıdır. Kentsel mobilyaların işlevsel, anlamsal, simgesel ve psikolojik etkileri göz önünde bulundurularak çalışmalara yön verilebilir. Bu bağlamda bu çalışmada kent mobilyaları ve yer aldıkları mekânlara etkileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca Düzce kentindeki kent mobilyalarının özellikleri, konumlarının etkileri, gereklilikleri ve eksiklikleri bağlamında tanımlanmıştır. İl genelinde farklı özellikler içeren alanlar (ticari, eğitim, sanayi vb) seçilerek bu alanlarda yer alan kent mobilyalarının kullanıcı algısına yönelik olumlu ve olumsuz etkileri incelenmiştir. Sonuç olarak kent mobilyalarının buldukları ortama etkisi olduğu ve bu etkinin niteliği de ortaya konulmuştur. Kısaca; kentsel mobilyalar ve mekânlar arasındaki etkileşim ortaya konulmuştur, öneriler sunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Düzce, Etki, Kent Mobilyası, Kentsel Mekân

ABSTRACT

EFFECTS OF URBAN FURNITURE ON THEIR SPACES: THE CASE OF DUZCE

Duzce University
Graduate School of Natural and Applied Sciences, Department of Landscape
Architecture
Master of Science Thesis
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Zeki DEMİR
November 2013, 94 pages

Urban open spaces get value day by day owing to urbanization. Urban furnitures are important elements of urban open spaces. These objects have a lot of positive and negative effect on the place where they are. These furnitures have positive effects such as providing comfort and aesthetics and rendering significant enjoyable on the social life. An addition negative using and deficiency of furnitures present negative effects. Duzce has a lot of open spaces because of having urban parks, medical spaces and school gardens. There are a lot of investigation about planning, using and desinging of these spaces. Urban furnitures are also a part of these investigation. These furnitures can directs resarch because of effects functional semantic symbolical psychological. The effects of urban furnitures which are at urban area have been investigated in this thesis. So, at first urban furnitures and the effect of these furnitures on the places which have them have been explained. Additionally; the character, effects, requirement, deficiency of the furnitures which are in Duzce have been defined and essentially effects have been defined. As a conclusion, if they have effects, these effects have been proved. The effect that is between urban furnitures and spaces have been explained. The positive and negative effect of urban furniture found in spaces having different carasteristics have been proved.

Keywords: Duzce, Effect, Urban furniture, Urban space

EXTENDED ABSTRACT

EFFECTS OF URBAN FURNITURE ON THEIR SPACES: THE CASE OF DUZCE

Emine ÇOBAN

Duzce University

Graduate School of Natural and Applied Sciences, Department of Landscape
Architecture

Master of Science Thesis

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Zeki DEMİR

November 2013, 94 pages

1. INTRODUCTION

Urbanization is growing day by day around the world. So, because of urbanization urban open spaces is getting value, too. People want to live lovely and relaxing areas. They want to be happy and healthy. Cities do not have only buildings and they have open spaces. Open spaces are an effective areas for relaxing comfortable and healthy living. Urban furniture is an important part of urban open spaces. The furniture has lots of positive and negative effects. Duzce has lots of open spaces. Therefore it has lots of areas which have urban furniture and lots of its effects. Searching about the urban furniture is not enough. There is no research about the effects of urban furniture in Duzce. In this study, urban furniture of Duzce was investigated. Some kinds of urban open areas and human behaviours and opinions were observed. Positive and negative effects were discovered. Some results were found and some implications related to results were profounded.

2. MATERIAL AND METHODS

As materials some information resources, questionnaire and photographs were used. Books, master and doctorate thesis, articles and internet were scanned for obtaining information. Seven different areas were determined. These areas were: recreation area, educational area, trade area, public area, housing area, transportation area and industrial area. Questionnaire was prepared carefully for obtaining correct information about these areas. Some photographs from selected areas were used during application of questionnaire. Answers were evaluated and lots of analyzes were done. For analyzing SPSS programme was used.

3. RESULTS AND DISCUSSIONS

After evaluating, same results were obtained. Thanks to these results some findings were found about the thought of urban furnitures on urban open spaces. The effects of urban furniture were psycholological, functional semantic symbolical. Which furniture was liked same kinds of areas was invested. On recreational areas most of people liked decorative pools and sculptures. On educational areas sculptures were liked a lot. On housing areas benches and pergolas were liked by lots of people. On commercial areas people liked lamps and on public areas people liked decorative pools and historical furniture. Functional urban furniture was liked on transportation areas. Esthetic urban furniture was liked all of people. People said that esthetic was the most important thing for urban furniture. The second important thing was comfortableness for users. Especially on recreation areas and housing areas furniture must be comfortable and ergonomic. People who attended searching liked urban furniture which was made from wood. Old people, married people, rich people, students, housewife and retired people and finally women use furnitures more commonly than young people, unmarried people, poor people, students and men. Most of participants said that they loved urban furnitures, they wanted to have beautiful, comfortable, ergonomic and lots of furnitures on every urban open spaces.

4. CONCLUSION AND OUTLOOK

Most of analyze were made, some results were found. Every participant said their opinions about general urban furniture and same definitive urban furniture. Some suggestions were offered. As a conclusion urban furnitures have some effects, these effects have been proved. The effect that is between urban furnitures and spaces have been explained. The positive and negative effect of urban furniture found in spaces having different carasteristics have been proved. An urban item can be at more than one area. Therefore it can has different effects at diffrent areas. For example on recreation area people can like and want it but on transportation area people do not like and want it. Some furniture has different effects different areas.

1. GİRİŞ

Hızlı kentleşme, gittikçe yoğunlaşan ve zorlaşan yaşam şartları toplumsal faaliyetleri oldukça arttırmıştır. Kentler yalnız yapılarla değil yapıların dışında kalan alanlarla da ele alınır. Dolayısıyla yapıların dışı da içi kadar ‘yaşanabilir’ olmalıdır. Yapıların dışında kalan mekânlar, başlıca elemanları sokak ve meydan olan kentsel mekânlardır. Kentsel mekânın yaşanılabilirliği, tasarımının kullanıcılarının beklentilerine cevap verebilme yeteneği ile belirlenir (Yıldızcı 2001).

Şişman ve Yetim (2004)’e göre kent ve kentsel mekânların artmasıyla büyüyen görsel kirlilik ya da kentlerin peyzajındaki bozulmalar kentlerde anlam ve kimlik oluşturma kavramları günümüzde en çok gündemde olan temel konular haline gelmiştir.

Aydemir (2003)’ e göre her çevrenin onu tanımlayan bir karakteri vardır. Bu karakter coğrafya ile birlikte insan varlığının ve kişiliğinin bir uzantısı olarak kabul edilen kültürün, sosyal yaşamın o çevreye yansımaları ile zaman içinde oluşur. Böylece fiziksel yön aynı zamanda toplumsal bir simge haline gelir ve belirli bir çevre karakteri salt o çevrenin fiziksel yapısı ile değil daha çok bir anlam duygusundan yükselen sembolik içerik ile tanımlanır.

Kent mobilyası konusuna verilen önemin artması, ülkemiz için henüz yeni olan kent mobilyası kavramını ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmada iki hipotez ele alınacak ve ispatlanmaya çalışılacaktır. İspatlanmaya çalışılacak hipotezler şu şekildedir:

- Kent mobilyaları buldukları mekânların fonksiyonelliklerini artırır, o mekânları daha fonksiyonel hale getirir.
- Kent mobilyaları buldukları mekânların estetik kalitesini artırır.

Çalışmada dört bölüm yer almaktadır. Bu dört bölüm kısaca aşağıdaki biçimde özetlenebilir:

Birinci bölüm çalışmanın konusunun, amacının, öneminin ve kapsamının belirtildiği ‘Giriş’ bölümüdür. Bu bölümde çalışmanın konusu olan bazı tanımlara kavramlara literatür bilgilerine yer verilmiştir.

Çalışmanın ‘Materyal ve Yöntem’ bölümü olan ikinci bölümünde çalışmada kullanılan materyaller tanımlanmış nasıl ve niçin kullanıldığına dair açıklamalar yapılmıştır. Çalışma alanları ile ilgili bilgiler verilip neden bu alanların seçildiği açıklanmıştır. Ayrıca çalışmanın metodu, sırasıyla neler yapıldığı açıklanmıştır.

Çalışmanın üçüncü bölümü olan ‘Bulgular ve Tartışma’ bölümünde öncelikle katılımcılarla ilgili verilere, yapılan araştırma ile ilgili bulgulara yer verilmiş bu bulgular analiz edilerek değerlendirilmiş ve yorumlanmış, yapılmış benzer çalışmalar ışığı altında hipotezler tartışılmış ve test edilmiştir.

Çalışmanın dördüncü yani son bölümünü ‘Sonuç ve Öneriler’ kısmı oluşturmaktadır. Konu ile ilgili sonuçlar elde edilmiş bu sonuçlar ışığında kent mobilyalarının konumu, kullanımı, seçimi hakkında öneriler sunulmuştur.

1.1. KENT MOBİLYASI – MEKÂN İLİŞKİSİ

Kent mobilyası ve mekân arasında sıkı bir bağ vardır. Mekânlar kent mobilyalarını bünyelerinde barındıran alanlardır. Kent mobilyaları ise mekânları tanımlayan ve tamamlayan öğelerdir. Bu iki kavramın birbirinden ayrı düşünülmesi mümkün değildir (Öztürk 1991).

1.1.1. Mekân Kavramı

Kostof (2004)’ e göre insan var olduğu yer üzerinde doğanın olumsuz etkilerinden koruma gereksinimi duymuş ve ihtiyaçları doğrultusunda kendine ait özel mekân oluşturmuştur. İnsanlar toprak parçasından oluşan mekân üzerinde yaşarlar. Bu mekânlara kent veya köy adı verilir. Kent ve köy kavram olarak birbirine yakın olsa da temelde kentte tarım dışı ekonomik faaliyetlerin yürütülmesi, belli bir nüfus büyüklüğüne erişilmiş olması ve yönetsel bir örgüt olması özelliği ile köyden farklılık gösterir.

Kentler; mal ve hizmet üretiminin yoğunlukta olduğu, doğanın kendine sunduğu doğal yapı elemanları ve içerisinde yaşayan sosyal yapının tutumu ile şekillenen ve bu nitelikleriyle köyden ayrılan yerleşim birimleridir (Keleş 2002).

Kentler insanların içinde yaşadığı, yarattığı, etkilediği ve etkilendiği yaşayan dokulardır. Kent ve kentli birbirini etkiler ve birbirinden etkilenir. Tarihler boyunca bu

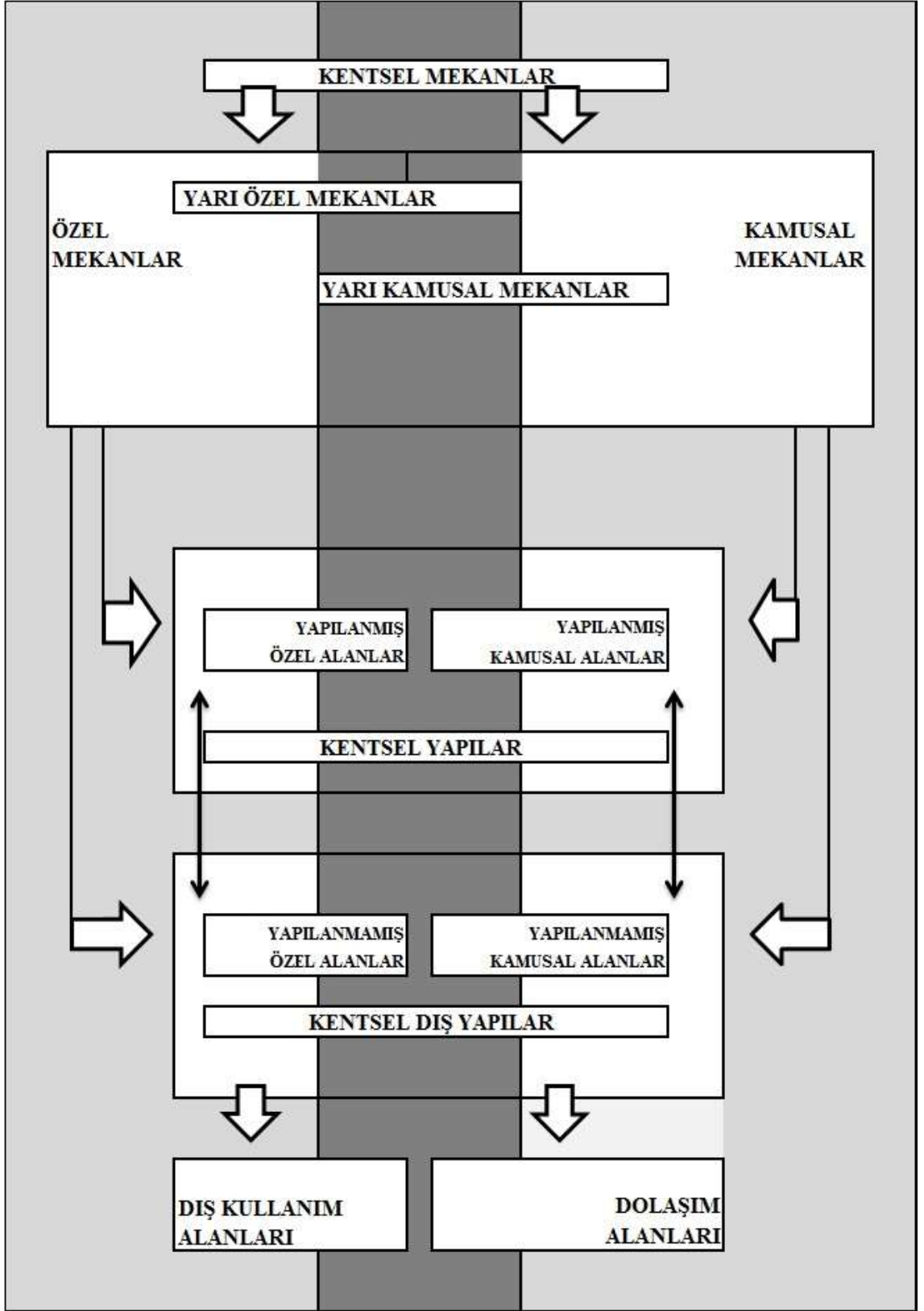
etkileşim devam eder ve kent kentlilere, kentliler de kente bir kimlik kazandırır. Bu etkileşimin en yoğun yaşandığı yer ise kentsel mekânlardır. Kentsel mekân en basit anlamıyla kentin binalarla çevrelenmiş ancak binaların dışında kalan bölümleri olup toplumun kent içerisinde sosyalleşebilmesini sağlayan önemli unsurlardan biridir (Eşkinat1992).

Çubuk (1991) kentsel mekânı toplu yaşamda çeşitli gereksinimlerin karşılandığı, toplumun sosyal ve kültürel yapısına göre, zamanla değişiklik gösteren mekânlar şeklinde tanımlamıştır.

Kentli, beşeri eylemlerini, sosyal kültürel faaliyetlerini kentsel mekânlarda sürdürür.

Kentli olabilme bilincinin kazanılması ve kenti sahiplenme duygusunun oluşabilmesi kentin kullanılması ile yakından ilişkili olduğunu belirten Keleş (2002)' e göre insanların manevi bir takım gereksinimlerini karşılaması, kentli olabilmenin gereklerini yerine getirebilmesi bu işlevsel mekânların varlığını zorunlu kılmaktadır.

Çubuk (1999)' a göre kentsel mekân insan yaşantısıyla alakalı (barınma-çalışma-eğlenme/dinlenme ve ulaşım) dört önemli işlevin eylemlerinin geçtiği mekânların tümüdür. Kentsel mekânlar Şekil 1. 1 de görüldüğü gibi esas olarak ve mülkiyet esasına göre özel ve kamusal mekânlar olarak, kullanım ve işlevler açısından yaklaşıldığında ise yarı özel ve yarı kamusal mekân olarak ayrılabilir.

Şekil 1. 1. Kentsel mekân türleri (Çubuk 1999 değiştirilerek)

Özel mekânlar; kullanıcısı, kişiler, mülk sahibi olan ticarete ayrılan kentsel mekân şeklinde belirlenebilir. Özel mekânın sorumlusu kullanıcının kendisidir. Denetim ise yasal ve fiziki önlemler ile yapılır (Özaydın 1999).

Yarı özel mekânlar; Keleş (2002)' e göre bir grubun ortaklaşa elinde tuttuğu ve ortak kullanılan mekânlardır. Kullanıcısı mülk sahibi ve kiracıdır. Sorumlusu ortak kullanıcılarıdır. Denetim yasal olarak ve sosyal, fiziki önlemlerle yapılmaktadır.

Yarı kamusal mekânlar; Yarı kamusal mekânlar, kullanıcısı belirli zamanlarda toplumun belli kesimleri olan açık kentsel mekânlardır. Sorumlu kamu ve kullanıcılarıdır. Yasal bir takım denetimler söz konusudur. Kamusal ve yarı kamusal mekânlar kentin vazgeçilmez öğeleridir (Özaydın 1999).

Kamusal mekânlar: Kamusal mekânlar, toplumun kullanımına açık olan kentsel açık mekânlar şeklinde belirlenebilirler. Kamusal mekânda sorumluluk kamuya aittir., denetim yasal yaptırımlarla sağlanmaktadır. Kamu mekânı toplu yaşamın tüm etkinliklerinin süre geldiği toplumun her kesiminin yararlanmasına olanak sağlayan mekânlardır. Bu mekânda tüm beşeri eylemler (sosyal, kültürel, ticari, dini, eğitim, spor gibi) yer alır. Dolayısıyla kamu mekânı çok boyutludur (Turgut 2011).

Çubuk (1991)'e göre kamusal mekân ise, toplumla birlikte yaşamının gerektirdiği aktivitelerin görüldüğü yerdir. Burası her yaştan ve her meslek grubundan kişilerin yararlandığı, bazen de denetimli şekilde kullanılan kent içi mekânların tamamıdır.

İnceoğlu ve diğ. (1991)' e göre kamusal mekânlar, ışık, hava, dışarı da yaşama olanakları ve güzel görünüş olanakları sağlayarak iç mekânların yaşanabilirliğini artıran açık ve yarı açık özel oturma alanları, avlu, ön, yan ve orta bahçeler, oyun bahçeleri, park, meydan vb gibi açık alanlardır. Bu mekânlar kentliye nefes alma imkânı sunan alanlar olması nedeni ile önemlidir. Bu mekânların işlevselliğinin artırılması, daha fazla tercih edilir hale gelmesi mekânda kullanılan kent mobilyalarının beklentilere cevap verebilmesi ile doğrudan ilişkilidir. Demir (1998)'e göre yaşayan kentler yaratmanın kentsel mekânlarda doğru seçilmiş veya iyi tasarlanmış, kaliteli kent mobilyalarıyla mümkün olabileceğinin altı çizilmektedir.

Gelişmiş ülkelerde çok önceleri başlamış olan ve son yıllarda ülkemizde de önem kazanan 'kamu mekânlarının düzenlenmesi' çalışmalarının amacı; insanlara daha

düzenli, emniyetli, sağlıklı yaşam çevreleri sunarak, toplumsal yaşama ve sosyal ilişkilere katkıda bulunmaktır (Yıldızcı 2001).

Kentsel mekânlar, hem kentlilerin birbirleriyle olan ilişkilerin kurulması hem de kentler ile kent arasındaki ilişkinin güçlenmesi bağlamında oldukça önemlidir (Yıldızcı 2001). Kent yaşantısının oluşabilmesi ve kentlinin kenti sahiplenme bilincinin yaratılması bu mekânların kullanılabilirliği ile doğrudan ilgilidir. Kamusal mekânların kullanılabilirliği ise ihtiyaçlara cevap verebildiği ölçüde gerçekleşmektedir. Bu noktada kamusal mekânlardaki kent mobilyalarının hem kentsel doku ile olan uyumu hem de kentlinin beklentilerine cevap vermesi önem kazanmaktadır (Asatekin 2001).

1.1.2. Kent Mobilyaları

Zülfikar (1998)' a göre insanın, sosyal bir varlık olması evin dışında da bir hayata ihtiyaç duymasına neden olmuş ve kentsel alanlar oluşturulmuştur. Bu kentsel mekânlarda bulunan insanların kullandığı objelere 'kent mobilyası' denir. Bu objeler İngiltere'de 'Street Furniture', Amerika'da 'Public Furniture', Almanya ve Fransa'da ise 'Out Door Furniture' olarak isimlendirilmektedir. Ülkemizde peyzaj mimarları, çevre bilimcileri ve mimarlar 'Kent Mobilyası' adını kendi alanlarında ve aralarında yaygın olarak 1980lerde kullanmaya başlamışlardır.

Literatürde çok sayıda kent mobilyası tanımı yer almaktadır. Tanımların benzer yönleri olduğu kadar birbirlerinden çok farklı tarafları da bulunmaktadır. Kent mobilyaları mekânsal, şehircilik, kentsel tasarım, planlama, mimari tasarım ve endüstri ürünleri tasarımı gibi alalarda tanımlanmaya çalışılmıştır.

Kent mobilyalarının evrensel bir tanımını yapmak oldukça güçtür. Yukarıda belirtilen alanlar ile ilgili kişiler ve biz peyzaj mimarları olarak çok çeşitli tanımlamalar ortaya koymaktayız.

Uygulamalı sanatlar dalıyla ilgili Uludağ (1990)'a göre kent mobilyaları, kullanıcının her geçen gün gelişen ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla belirli süreçler sonucu tasarlanan ürünlerden oluşmaktadır.

Şehir plancısı Çubuk (1991)' a göre; peyzaj alanı adını verdiğimiz kent mekânlarında, kullanıcılarının eğlenme, ulaşım, bilgilenme ve rahatlık gibi bazı ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde konumlandırılmış ürünler "Kent Mobilyası" adı altında toplanır.

Mimar Durmuş (2008)'a göre kent mobilyaları ise, kentlinin günlük yaşamında; hayatı kolaylaştırmak, ona yardımcı olmak, olabilecek olumsuzlukları önlemek ve insanların olumlu etkilere sahip olmasını amaçlayan ve kentin uygun noktalarına yerleştirilmiş unsurlardır. Kent mobilyaları toplumların çeşitli özelliklerine bağlı olarak tarih boyunca sürekli bir gelişim içindedir.

Bazı peyzaj mimarlığı alanında uzman kişiler tarafından yapılan ve bizim de bu çalışmada dikkate alacağımız bazı kent mobilyaları tanımları bulunmaktadır. Uzun (1999)' a göre, kent halkına hizmeti hedefleyen, onlara kent yaşamı içinde çeşitli kolaylıklar sağlayan, belli koşul ve standartlara bağlı olarak tasarlanıp üretilen, belli kurum ya da sektörlerce yapılan donatılara “kentsel mobilya” ya da “kent mobilyası” denilmektedir.

Daha ayrıntılı bir tanımlama yapan Altınçekiç ve Koç (2003)'a göre insanların bilgi, güvenlik ve konforuna yönelik, ayrıca fiziksel gereksinmelerine karşılayan, çevre temizliği ile sağlık açısından da zorunlu olabilen çeşitli yapısal elemanlara gereksinim duyulmaktadır. Söz konusu elemanlar kent mobilyası olarak tanımlanmakta olup, tasarım bütünü içerisindeki diğer elemanlarla uyumlu olması gereken ve doğru kullanıldıklarında peyzaj tasarımının görsel kalitesini de yükselten unsurlardır.

Yıldırım (2001)' a göre kent mobilyaları, açık alanlarda bulunan, kullanıcısı belirli olmayan, açık alan aktiviteleri için uygun ekipman ve yapılar olarak adlandırılmaktadır. Kent mobilyaları, kullanıcıların bir takım ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla oluşturulan ürünlerdir.

Kent mobilyalarını kısa net ve anlaşılır şekilde tanımlayan Yıldızcı (2001)' ya göre kent mobilyaları ise, peyzaj alanı olarak nitelendirilen alanlarda kullanıcıların bazı temel ihtiyaçlarına (korunma, dinlenme, ulaşım güvenliği) cevap verecek şekilde konumlandırılmış elemanlar olarak tanımlanabilir.

Her obje ve fiziki sistemin ortaya çıkış nedeni gibi, kent mobilyalarının da ortaya çıkış nedeni ihtiyaçların oluşması ve geçirdiği tarihsel oluşum süreci de, ihtiyaçların zaman içinde gelişmesine bağlıdır (Zülfikar 1998).

1.2. KENT MOBİLYALARININ ÖNEMİ

Kentsel mobilyalar kent yaşamını daha eğlenceli, anlamlı, rahat, kullanıma uygun ve görsel etki oluşturmaya imkân sunar (Çubuk 1991).

T.C. Anayasa'sının 56. Maddesine de konu olan "sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının sağlanabilmesi için gerekli olan adımlardan biri de; kamusal mekânların sürdürülebilir ve beklentilere cevap verebilir nitelikte tasarlanması, ihtiyaçlara yönelik kent mobilyaları ile donatılmasıdır.

Bir kentsel mekânda, mekânın kendi içinde ve çevresi ile uyumunu sağlamak için, o mekânda kullanılan kent mobilyalarının birbirleri ile uyumlu olmalarına ve mekânın işlevsel özelliklerine uygun olmalarına dikkat edilmelidir (Feyizoğlu 2008 ve Demir 2007).

Bir şehrin karakterinin ve imajını ortaya koyan yapılar gibi kent mobilyaları da kaliteli ve iyi fikirlerle ortaya çıkarılırsa aynı şekilde bu imajı ortaya koyar. Paris de Hittorff'un eski sokak fenerleri Walla çeşmeleri ikili bankları Moris'in ilan sütunları gibi tipik mobilyalar bu şehrin özelliklerini yansıtır (Veral 1986).

Kent mobilyaları her geçen gün daha etkili şekilde gelişmektedir ve bu değişim insanları fonksiyonel ve estetik ihtiyaçlarına cevap verdiğinden kamu kurumlarınca ve ilgili birimlerce daha da iyi gelişim sağlanması için desteklenmektedir (Hacıhasanoğlu 1991).

1.3. KENT MOBİLYALARINDAN BEKLENTİLER VE KULLANICI GEREKSİNİMLERİ

Sağsöz (1997)' e göre kent mobilyaları koruma, dinlenme, temizlik, eğlendirme, iletişim kurma, yönlendirme, bilgilendirme, vb amaçlarla kullanılmaktadır. Kullanıcıların farklı mekânlarda birbirinden farklı beklentilerine ve gereksinimlerine cevap verecek doğru mobilyaların seçilmesi, tasarlanması kent içerisinde her mekân için birbirinden farklı kent mobilyalarının kullanımını ortaya koymuştur.

Çizelge 1. 1. Donatılar ve Beklentiler (Çoban 2013)

<u>Donatı</u>	<u>Beklentiler</u>
Aydınlatma elemanları	Güvenli bir ulaşım Gündüzden farklı peyzaj kompozisyonlarının oluşturulması Gündüz ilgi çekmeyen objelerin ortaya çıkartılması Estetik görüntülerin yaratılması Aydınlatma armatürlerinin sanatsal obje olarak kullanımı
Bank ve oturma elemanları	İnsanların dinlenme ihtiyaçlarını karşılaması Mekâna estetik olarak görsel etki katması Sınırlayıcı olması Geçişi engelleyici olarak güvenlik sağlaması
Meydan Saatleri	İnsanların birbirini bekleme ve buluşma noktalarını oluşturması Bilgilendirme amaçlı olması Kent meydanında simgesel nitelikte olması Odaklayıcı nitelikte olması
Havuzlar ve Çeşitli Su Öğeleri	Estetik açıdan olumlu katkılarda bulunması Yaya sirkülasyonunu yönlendirmesi Yaya sirkülasyonunu engelleyerek güvenlik sağlaması Odak noktası oluşturması Mekân içinde devamlılık duygusu oluşturması
Çiçeklikler ve Saksılar	Görsel açıdan olumlu etkilemesi Mekânları sınırlama, farklı yapıdaki mekânları birbirinden ayırması ve istenmeyen geçişleri engellemesi Farklı tasarımlar ile oturma elemanı olarak hizmet vermesi
Döşeme Elemanları	Yönlendirme ve doğrultu oluşturması Döşeme farkı sayesinde odak noktaları, akslar, merkezler gibi farklı noktalar tanımlaması Alt zemini koruması Güvenlik sağlaması
Sınırlayıcı öğeler	Alanları sınırlaması Güvenlik sağlaması Sirkülasyonu sağlaması

	Mekân oluşturması Sanatsal obje olarak kullanılması
İşaret levhaları	Yönlendirme sağlaması İşaret belirtmesi Sınırlayıcı olması Sirkülasyonu sağlaması
Çeşme- büfe	Fizyolojik gereksinimleri karşılması Odak noktası oluşturması Bekleme buluşma noktalarını oluşturması Estetik değer oluşturması
Heykel, anıt benzeri öğeler	Görsel zenginlik sağlaması Odak noktası olması Mekân oluşturması Alana anlamsal ve ya anıtsal değer sağlaması Sınırlayıcı olması

Aydınlatma Elemanları Ve Buldukları Alanlara Göre Kullanıcı Beklentileri

Aynı kent mobilyasından farklı alanlarda çok farklı beklentiler ortaya çıkar. Örneğin; Feyizoğlu (2008)' na göre, araç yollarında güvenli bir ulaşım açısından kurulacak aydınlatma düzeninin, sürücüye çevresindeki nesnelere, emniyetle durabileceği uygun bir uzaklıkta görmesini mümkün kılacak özelliklerde olması beklenir. Araç yollarında kullanılan aydınlatma elemanları, ulaşım güvenliğini sağlamalıdır. Yaya yollarının aydınlatılmasındaki temel beklenti ise; hava karardığında alan özelliklerini vurgulayarak yayaların ulaşım ve dolaşımının rahat ve güvenli bir çevrede yapmasının sağlanmasıdır. Yaya alanlarının aydınlatılmasında hem yürüme yüzeyinin özelliklerinin doğru algılanması hem de çevredeki insanların tanınmaları önem taşır.

Hacıhasanoğlu (1991)' e göre park ve bahçeler aydınlatma ile daha güvenli hale gelmesi ve gündüz ilgi çekmeyen pek çok şeyin aydınlatma ile daha iyi görünür hale gelmesi veya daha çekici olabilmesi dolayısıyla alanın kullanılabilirliğinin de sağlanmış olması beklenir.

Akyol (2006)' a göre ağaç ve yeşillikler için istenen vurgulanmalarını sağlamaktır. Vurgulanmak istenen bir ağacın ilginç ve çekici görünebilmesi için ağacın değişik bölümlerinde ışık dalgalanmaları yapılır.

Park ve bahçelerdeki havuzların aydınlatma ile insanlar için daha etkileyici ve çekici bir görünüm oluşturmaları istenir (Hacıhasanoğlu 1991).

Şekil 1. 2. Düzce' de bulunan çeşitli aydınlatma elemanlarına örnekler (Çoban 2013)

Oturma Elemanları Ve Buldukları Mekânlara Göre Beklentiler

Anılsın (2001)' e göre, oturma elemanlarının yerleşimin yoğun olduğu ve insanların dinlenme ihtiyaçlarını karşılayacağı yerlerde özellikle park alanlarında rahat olması istenir. Buna karşın bir kamu kurumunun bahçesinde yer alan donatıların kısa süreli kullanımlara uygun olması beklenir.

Yıldız Teknik Üniversitesi çalışma grubu (1992)' na göre oturma elemanları bazı özel mekânlarda oturma elemanı görevinin dışında sadece görsel amaçlar için de yerleştirilmesi beklenmektedir. O mekâna estetik olarak katacağı görsel etkiye önem verilir.

Şekil 1. 3. Düzce' de bulunan çeşitli oturma elemanlarına örnekler (Çoban 2013)

Haberleşme Elemanları Ve Buldukları Alanlara Göre Kullanıcı Beklentileri

Mukodo (1989)' a göre telefon kulübelerinin; yaya yolları, otobüs durakları, tren ve metro istasyonları, hava alanları, alış-veriş merkezleri, geçitler ve meydanlar gibi sirkülasyonun çok yoğun olduğu yerlerde gruplar halinde ve çok sayıda olması

beklenirken buna karşılık rekreasyon alanları, parklar, çocuk oyun alanları ve spor alanları gibi insan yoğunluğunun daha az olduğu yerlerde ise daha az sayıda yerleştirilmesi istenir.

Meydan Saatleri Ve Buldukları Alanlara Göre Kullanıcı Beklentileri

Yıldız Teknik Üniversitesi çalışma grubu (1992)' na göre meydan saatleri yaya ve araç trafiğinin yoğun olduğu mekânlarda çoğu zaman insanların birbirini bekleme ve buluşma noktalarını oluşturması beklenir. Böylece hem fonksiyonel hem de görünüm olarak estetik etkiler yaratırlar. Tren ve metro istasyonları, otobüs durakları, hava alanları, yaya yollarında bilgilendirme amaçlı olmaları istenir. Ayrıca birçok kent meydanında simgesel nitelikte olması istenir. Aksu (1998)' e göre İzmir Konak Meydanı'ndaki saat simgesel nitelikte kabul edilmektedir.

Havuzların ve Çeşitli Su Öğelerinin Buldukları Alanlara Göre Kullanıcı Beklentileri

Su öğeleri hemen her alanda estetik açıdan olumlu katkılarda bulunurken parklarda, rekreasyon amacı ile ve yaya sirkülasyonunu yönlendirmek veya engelleyerek güvenlik sağlamak amacı ile de kullanılması beklenir. Meydanlarda ise su bir odak noktası oluşturabileceği gibi mekân içinde devamlılık duygusu oluşturan bir elemandır (Harris ve Dines 1988).

Çiçeklikler ve Saksıların Buldukları Alanlara Göre Kullanıcı Beklentileri

Feyizoğlu (2008)' na göre saksıların ve çiçekliklerin buldukları alanlara görsel açıdan olumlu etkilemesi istenir. Ayrıca park alanlarında ve yollarda mekânları sınırlama, farklı yapıdaki mekânları birbirinden ayırma, istenmeyen geçişleri engelleme gibi işlevlere de sahiptirler. Bitki kapları farklı tasarımlar ile oturma elemanı olarak da hizmet verecek şekilde düzenlenmesi beklenebilir.

Döşemelerin Buldukları Alanlara Göre Kullanıcı Beklentileri

Mukodo (1989)'a göre zemin kaplama malzemeleri yollarda sokaklarda ve caddelerde yönlendirme ve doğrultu oluşturma gibi kentsel alan gereksinimlerinin çözümlenmesine olanak sağlamaları beklenir. Ancak park alanlarında zemin kaplama farkı sayesinde odak noktaları, akslar, merkezler gibi farklı noktalar tanımlanabilmektedir. Çocuk oyun

alanında yalnızca güvenlik sağlama iken sanayi alanlarında alt zemini koruma temel beklentidir.

1.4. KENT MOBİLYALARININ SAHİP OLMASI GEREKEN KRİTERLER

Kent mobilyalarında, standardizasyon sonucu monotonluk ve çevreye uyumsuzluk problemlerinin yaşanmaması için tekdüze uygulamalardan kaçınılması ve özgün kent mobilyası tasarımlarına olanak verilmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır (Zülfikar 1998).

Kent mobilyaları tasarımında, kullanıcı gereksinimleri, insan ölçüleri ve insan davranışları, bir bütün olarak dikkate alınmalı ve standart hatalarına dikkat edilmelidir (Demir ve Müderrisoğlu 2001b). Kent mobilyaları işlevlerini yerine getirebilmeleri için bazı özelliklere sahip olmalıdır. Genel olarak bu özellikler:

Fonksiyonel olma,

Estetik olma,

Maliyetinde parasal kaynaklara uygunluk,

Çabuk bulunup, kolayca uygulanabilirlik,

Yüksek fizibilite ve sağlamlık,

Standartlara uygunluk,

Ergonomiklik,

Tasarımcının özgünlüğünü taşıma,

Vandalizme dayanıklılık,

Bakım kolaylığı,

Taşınabilirlik, monte ve yedek parça bulmada kolaylık,

Malzeme ve işçilik seçimine uygunluk şeklinde sıralanabilir (Başal ve diğ. 1993).

Kent mobilyaları bulunduğu alanın sosyal, ekonomik, mimari kültürel veya coğrafik konumuyla uyumlu olması gereklidir.

Kent mobilyaları, kullanıcının konforunu en iyi şekilde gerçekleştirerek kullanıcılara uzun süre hizmet vermelidir. Temizlik yönünden su ve kir tutmayan yüzeylere ve biçimlere sahip, doğa olaylarının yardımı ile kendi kendine temizlenen nitelikte olması en çok aranan özellikler arasında yer almaktadır. En sık kullanılan yüzeylerin malzemeleri ve dokuları çok sıcak veya soğuk ayrıca nemli olmamalıdır. Psikolojik olarak da konforlu olmalıdır. Bu anlamda ahşap malzemedan üretilmiş kent mobilyaları aranan bu özellikleri diğer malzemelerden (cam, metal, plastik gibi) üretilmiş kent mobilyalarına kıyasla daha iyi karşıladığı söylenebilir. Renk, biçim ve uyum ile bütünleşmesi açısından da ahşap önemli bir malzemedir (Anonim 2013a).

Kesim ve Eroğlu (2001)' e göre kent mobilyaları üretiminde yanlış ve kalitesiz malzeme seçimi ve dayanıksız malzeme kullanımı başarısız üretilere sebep olurken, tasarımlarda renk, doku, biçim ve boyut vb. hatalarında çok meydana gelmesi üretimdeki kayıpları arttıracak ve kent mobilyalarının kullanım yeri amacına uygun olmayacaktır.

Kent mobilyası tasarımında estetik yaklaşım çok önemlidir. Bireyler tarafından kolayca algılanmalarının sağlanması için görsel algılama ilkeleri doğrultusunda tasarlanmalıdır. İşlevsel oldukları kadar sanat eseri değerinde oldukları unutulmamalıdır. Kentsel mekânda yer alan bu elemanların tasarımlarında, sanatsal yaklaşım göz ardı edilmezse, kente kimlik kazandıracak mobilyaların üretilbileceği unutulmamalıdır (Akyol 2006).

Şekil 1. 4. Düzce' de estetik olarak değerlendirilebilecek kent mobilyalarına örnekler
(Çoban 2013)

Aksu (1998)' e göre kent mobilyası tasarımında her şeyden önce işlevsellik ön planda olmalıdır. Kullanım amacı belirlendikten sonra mobilyanın temel işlevine uygun olarak

biçimlendirilmesi gerekmektedir. Bir kent mobilyasına doğru biçim, ölçü malzeme kullanılarak kazandırılan fonksiyonellik beraberinde daha estetik ve algılanabilir olma kavramını getirmektedir.

Her endüstri ürünü gibi kent mobilyaları da tasarlanır, kullanılır, aşınır, eskir ve yenilenir. Bu süre içinde kent mobilyasının yaşamını olumsuz yönde etkileyen bazı dış faktörler vardır. Yapı ve malzeme üzerinde iklimsel verilerin etkileri oldukça önemlidir. Diğer bir önemli faktör ise kullanıcıların kent mobilyaları üzerindeki olumsuz davranışlarından kaynaklanan vandalizm oluşturmaktadır (Yıldızcı 2001).

Feyizoğlu (2008)' na göre kent mobilyaları doğal yıpranmaya, bozulmalara ve bilinçli (vandalizm) veya bilinçsiz (kaza, sel vb.) darbelere karşı dayanıklı olmalıdır. Ayrıca, kent mobilyaları sürekli olarak dış ortamda kullanılacaklarından, dış hava koşullarına, mantar ve böcek zararlarına karşı direnç göstermelidir. Bu bağlamda üretilecek olan kent mobilyaları, her zaman kent içindeki yaşamı kolaylaştıracaktır. Kent mobilyalarının sağlam bir yapıda olması kullanım süresini arttırarak mobilyaların değişme veya yenileme sürelerini azaltacaktır.

Kent mobilyaları buldukları alanların doğa koşullarına dayanıklı olmalıdır dolayısıyla üretiminde uygun malzeme seçilmelidir. Küçük kazalara ve küçük hasarlara karşı sağlam olmalıdır. Ayrıca kullanıcıların sergileyebilecekleri vandalizme karşı dayanıklı olmalıdır (Akyol 2006).

Kısaca kent mobilyaları, amacına uygun üretilmeli ve uygun yerlerde kullanılmalıdır. Günümüzde kentlerde amacına uygun olmayan ve bulunduğu mekân ile uyum içerisinde olmayan bütün kentte aynı ürünün kullanımına yönelik uygulamalara çok rastlanmaktadır. Ancak bu uygulamalar yapılırken mekân ile kent mobilyaları arasındaki uyum süreci araştırılmadan mekâna uygun tasarım yapılmayıp hazır ürünlerin bütün kentsel alanlar için seçimi ve kullanımı sonucu bazı başarısız sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir (Feyizoğlu 2008).

1.5. KENT MOBİLYALARININ SINIFLANDIRILMASI

Uzun (2002)'a göre, kent ile kentli arasındaki araç görevi gören kent mobilyaları günümüze kadar devamlı değişimler geçirmektedir. Bu kapsamda yıllardır ilgili uzmanların araştırmalarına konu olmuştur. Araştırmacılar tarafından kent mobilyaları farklı bakış açılarına göre çok çeşitli sınıflandırmalara tabi kalmıştır.

Kent mobilyaları çeşitli kaynaklara göre; yerleştirildikleri mekâna, kullanım türlerine, teknik donatısına, malzemesine, sayı ve çoğalabilirliklerine, hareketliliklerine, kullanım amaçlarına vb şekilde sınıflandırılabilir.

Bu çalışma kapsamında kent mobilyaları yerleştirildikleri mekânlara göre sınıflandırılmıştır.

Kent mobilyaları dediğimizde içerisine çok farklı işleve sahip farklı yapıda elemanlar girdiğinden sınıflandırma işleminde de farklı bakış açıları doğrultusunda farklı şekillerde sınıflandırılabilir. Bu kapsamda yerleştirilecekleri mekânlara göre kent mobilyaları aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır (Akyol 2006).

Geçiş Alanları – Sokaklar, Yaya Yolları, Kaldırımlar

Meydanlar, Tarihi Bölgeler

Alış- Veriş Mekânları

Parklar

Çocuk Oyun Alanları

Spor Alanları

Korular Ve Mesire Alanları

Okul Hastane Cami Kilise Ve Diğer Sosyal Kurumların Bahçeleri

Sahiller, Trotuarlar Ve Diğer Dinlenme Mekânları

Geçiş Alanları, Yaya Yolları, Sokaklar, Kaldırımlar

Yollar, insanların yaya olarak veya taşıt ile hareket ettiği kentsel alanlardır. Yollar bireylere ve dolayısıyla kente sirkülasyon sağlarlar. Ayrıca değişik işlev alanları arasında bağlayıcılık görevi de görürler. (Öksüz 2004).

Fanusçu (1994)' e göre yaya yolları genellikle taşıt trafiğinden arındırılmış, yayalara kısmen de duran oto trafiğine ayrılmış olan alanlardır. Kent halkının gereksinmelerine; fizyolojik yönden (büfe, çayhane, gazino, gibi), sosyolojik yönden (buluşma ve iletişim merkezleri olma nedeniyle), ekonomik yönden (alış-veriş olanağı sağlaması nedeni ile) hizmet ederler. Bu sağladığı hizmetlerle paralel olarak bünyesinde büfe, telefon kulübesi, işaret tabelası, aydınlatma elemanı, çöp kutusu gibi kent mobilyaları barındırmaktadırlar.

Meydanlar, Tarihi Bölgeler

Meydan kentsel mekan içinde doğal ve insan yapısı çevre öğeleri ile kuşatılmış, kentte ya da belirli bir amaca yönelik toplu etkinliklere olduğu kadar, bireysel hareketlere de olanak sağlayan sınırlandırılmış mekanlardır (Aydemir ve diğ., 2004). Başka bir ifade ile de meydanlar, çok sayıda yapılarla çevrelenmiş, kent ile ilişkilendirilmiş, cadde ve sokaklarla bağlanmış mekânlardır. İnsan gruplarını etkileyen ve odaklayan özelliklere sahiptirler (Anonim 2013b).

Bayazıt (2001)'e göre meydanlarda, sembolik anlatımlı köşeler, heykeller, bekleme alanları, temizlenme çevresi sağlayan özel kısımlar ve eğitici alanlar, normal aydınlatılmış alanlar ve özel aydınlatma gerekli alanlardır. Tarihi alanlarda kentsel mobilya tasarımında yeni form anlayışlarını etkileyici bir biçimde sunmak, seçilecek malzeme, renk ve doku ilişkileri ile sağlanabilmektedir.

Gürsoy (2011)'e göre doğal malzemeler taş, ahşap, cam ve metal tarihi alanlarda kabul görürken plastiğin kullanılması engellenmektedir. Özellikle toplu kullanıma hizmet verecek olan kent mobilyaları, sağlamlık ilkesine uygun oluşturulmalıdır. Sağlamlık, malzemede aranırken, uygulama aşamasında doğru işçilik yönünden de önemlidir.

Tarihi çevrelerde ve meydanlarda oluşturulan insanların boş zamanlarını değerlendirdikleri mekânlardaki mobilyaların, kentin ve çevrenin kimliği ile uyum içinde olması gerekir. Eski bir kent çevresine onunla hiçbir uyum sağlamayan yeni

tasarımlar ve renkler yerleştirilmesi, yalnız görsel bir kirlilik yaratmakla kalmaz aynı zamanda tarihi bölgenin kimliğini de zedeler (Bayazıt 2001)

Alışveriş Mekânları

Alışveriş mekânları, alışveriş eyleminin yapıldığı fiziksel mekânlardır ve bu mekânlar 5 grup altında toplanmaktadır (Özdeş 1975).

- Açık pazarlar
- Dükkân yolları
- Dükkânlarla çevrili alanlar
- Büyük mağazalar
- Alışveriş merkezleri

Bu alanlarda bireyleri satın almaya yöneltecek ve alışverişe yardımcı kent mobilyaları kullanılmaktadır.

Şekil 1. 5. Düzce’ de bulunan alışveriş alanlarındaki kent mobilyaları örnekleri (Çoban 2013)

Parklar

Halkın günlük kullanımı için rahatlıkla ulaşabilecekleri yerlerde planlanan ve yürüyüş, koşu, dış mekânda oturma, piknik yapma, oyun, vb. gibi bireysel ya da grup eylemlerine olanak sağlayan alanlardır (Demir 2004).

Demir (2009) ve Akdoğan (1984)’ e göre park kentsel, bölgesel ve ulusal ölçekte norm, form, rekreatif potansiyel ve tasarım ilkeleri yönünden çok çeşitlilik gösteren bir açık-yeşil alan birimidir.

Anılsın (2001)'e göre parklar, kent mobilyalarının en yoğun kullanıldığı mekânlardır. Parklarda kullanılan kent mobilyaları parkların yerine, büyüklüğüne ve fonksiyonuna göre değişmektedir.

Örneğin insan yoğunluğu ve sirkülasyonun yoğun olduğu parklarda; sınır elemanları, bordürler, sert zemin malzemeleri, büyük ebatlı çiçeklikler, çöp kutuları ile oturma grupları daha yoğun kullanılmaktadır.

Bu tip parklarda yürüme yolları daha çok ve geniş olarak planlanmaktadır. İnsan sirkülasyonu değişmekle beraber daha geniş alanlarda kullanılan kent mobilyaları daha da çeşitlenmektedir.

Aksu (1998)' e göre bank, oturma grupları, pergola gibi park donatıları insanların dinlenme ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılan kent mobilyalarıdır. Yerleşimin yoğun olduğu ve insanların daha uzun sürelerle ziyaret ettiği parklarda bu tip kent mobilyaları daha sık kullanılmalıdır.

Beton çiçekler, özellikle yeşil zeminleri az, sert zeminleri ise oldukça fazla ve park için işgal tehdidinin söz konusu olduğu yerlerde kullanılmaktadır.

Parklarda aydınlatma elemanları bordürler ve kilit taşı ile diğer zemin döşeme malzemelerinin kullanılması kaçınılmazdır. Aydınlatma amacıyla kullanılan öğelerin fiziksel yapıları ve kullanım sıklığı parkın yapısına alanın kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapısına ve kullanım amaçlarına göre değişiklik göstermektedir (Anonim 2013c).

Çocuk Oyun Alanları

Pollowy' e göre her ne kadar toplumların sosyo-kültürel özelliklerine göre çocukların oyun talepleri çok çeşitli ise de genelde, nerede yaşarlarsa yaşasınlar, hangi yaşta olurlarsa olsunlar çocukların tercihi hep ev dışında oynamaktan yanadır. Çocuk oyun mekânları hitap ettiği çocuğun gelişim evresine, olanak tanıdığı oyun türüne ve donatılı-donatısız olma durumuna göre çeşitlenir, farklı özellikler gösterir.

Anılsın (2001)' e göre çocuklar kent ortamında en çok olumsuz etkilenen toplum kesimidir. Çocuk oyun grupları çocukların dinlenme, oyun oynama, bilgilenme, spor yapma ve benzeri ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Erdem (2001)' e göre, çocuk oyun alanlarındaki mobilyalar ve onların tasarımı peyzaj mimarlığı alanında özel konulardır. Oyun çeşitleri, özel oyun tipleri ve onların konstrüksiyonu için güvenlik, estetik, bakım kolaylığı, ekonomiklik gibi özellikleri göz önünde bulundurularak uygun karar verilmelidir.

Anılsın (2001)' a göre, kent ortamının dar, kısıtlayıcı ve sıkıcı havasında bulunan çocuklar için çocuk oyun grupları oldukça önemlidir. Çocuk oyun grupları çok değişiklik göstermekle birlikte salıncaklar, kaydıraklar, oyun evleri, merdivenler ve diğer kompleks oyun ve spor aparatlarından meydana gelmektedir. Ayrıca Erdem (2001)' e göre de kum çocuklar üzerinde büyük bir oyun dürtüsü oluşturur ve her tesis için kolaylıkla temin edilebilecek oyun malzemeleri arasında yer alır. Oyun bahçesi zemininde kumun yanı sıra çim veya ağaç kabuğu yongası kullanılmalıdır (Özgen 1997).

Şekil 1. 6. Düzce’de bulunan çocuk oyun alanlarındaki kent mobilyalarına örnekler
(Çoban 2013)

Spor Alanları

Akyol (2006)'a göre sportif etkinlikler, yapıldığı mevsime, örgütlü olup olmama durumuna (takım sporları- bireysel sporlar) ve kent- kır kökenli olma özelliklerine göre sınıflanmaktadır. Ancak, sporun planlama amacıyla, genelde, kentte ve kent dışında, açık ve kapalı mekânlarda yapılabilme, düzenleme ve/ veya donatı gerektirme özelliklerine göre sınıflanması çok anlamlıdır.

Korular Ve Mesire Alanları

Şatır (2001)' e göre bu tip açık alanlarda genel olarak parklarda kullanılan kent mobilyalarının hemen hepsi kullanılmaktadır. Kullanım amaçları parklarınkinden çok farklı değildir. Ancak bu tip alanlar çok bilinen, tarihi niteliği olan ve genellikle hafta sonları daha yoğun kullanılan mekânlardır. Parklara göre korular ve mesire alanlarında

daha sık kullanılan kent mobilyaları; piknik masaları, banklar, pergolalar, çöp kutuları ve çöp konteynerleri, spor aletleri, ağaç koruyucuları ve ağaç dibi ızgaralarıdır.

Sahiller, Trotuarlar Ve Diğer Dinlenme Mekânları

Bu alanlarda dinlenme arzusu amaç olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle buralarda banklar ve oturma grupları sık kullanılmaktadır. Bunun dışında çöp kutuları ve konteynerleri, aydınlatma elemanları ile yer yer piknik masalarına ihtiyaç duyulmaktadır (Erdem 2001).

Kullanılan yerin niteliğine göre satranç takımı, spor aletleri ve bisiklet parkları da bu tip mekânlarda ihtiyaç duyulan ve kullanılan kent mobilyalarıdır (Anılsın 2001).

1.6. ÇALIŞMANIN AMACI

Yukarıda anlatıldığı gibi kent mobilyaları kentsel yaşam kalitesinin artırılmasında ve açık alan kullanıcılarının bu alanlardaki yaşam süresinin artırılmasında oldukça önemlidir. Günümüze kadar kent mobilyası konulu çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar kent mobilyalarında kullanılan materyallerin (yapı malzemelerinin) incelenmesinden, mobilyaların tasarım, oluşum, ve kullanım süreçlerine kadar çeşitlenmektedir.

Kent mobilyaları Düzce kent halkı için de oldukça önemlidir. Farklı kentsel alanlarda aynı kent mobilyalarının kullanılması, kenttin tamamında aynı mobilyaların seçilmiş olması, mekân ile kent dokusu arasında bir bağın olmaması, kent mobilyalarının estetik ve işlevselliklerini olumsuz yönde etkilemektedir. Her bir kentsel mobilyanın bulunduğu mekân ile olan ilişkisinin araştırıldığı ve mekâna uygun mobilya seçiminde kullanıcı taleplerinin dikkate alınarak seçim yapılmasının gerekliliğini araştırdığımız bu çalışma ile Kent mobilyalarının estetik ve fonksiyonelliğinin artırılması amaçlanmıştır. Ayrıca Düzce ilinde yer alan kent mobilyaları konusunda yeterli çalışmalara rastlanmamış olması bu çalışmanın özgünlüğünü ortaya koymaktadır.

Çalışmanın amacı Düzce’ de farklı kentsel mekânlarda yer alan kent mobilyalarına kullanıcıların genel anlamda bakış açılarını ortaya koymak, beğeni düzeylerini ölçmek, beğeniye etki eden unsurları sorgulamaktır. Başlıca amaç ise kent mobilyalarının

buldukları mekânlara etkilerini araştırmak, o mekânların estetik değerini ve işlevselliğini arttırıp arttırmadığını ortaya koymaktır.

Bu çalışma, Düzce de yer alan kent mobilyaları hakkında daha sonra yapılacak olan çalışmalara altlık oluşturması açısından önem arz etmektedir.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. MATERYAL

Kent mobilyaları ve buldukları mekâna etkilerinin incelendiği bu çalışmada materyal olarak Düzce' nin seçilmesinde kentsel alan içinde bu konu ile ilgili değerlendirilebilecek potansiyelin var oluşu, Düzce' de var olan inceleme olanakları ve daha önce böyle bir çalışmanın Düzce örneğinde yapılmamış olması etkili olmuştur.

Konut, rekreasyon, ticaret, sanayi vb birtakım bölgelerin kent mobilyaları açısından değerlendirmeye uygun olması da çalışma materyali olarak Düzce kentinin seçilmesinde etkili olmuştur.

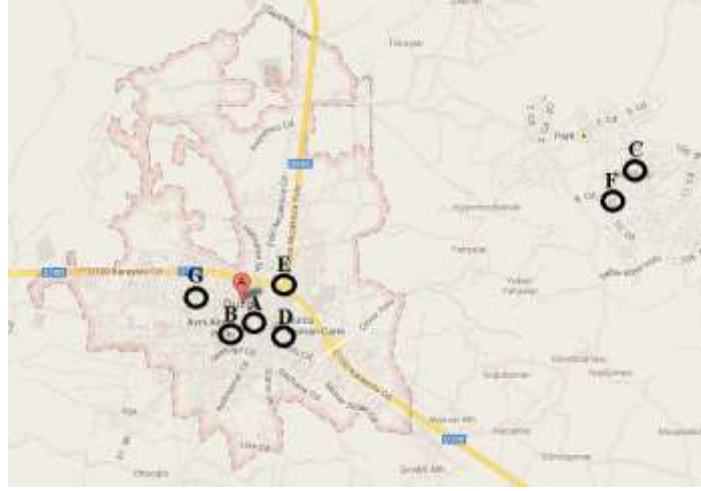
2.1.1. Çalışma Alanı İle İlgili Genel Bilgiler

Düzce, Karadeniz Bölgesi' nin batı Karadeniz Bölümü'nde bulunur. Düzce'nin kuzeybatısında Cumayeri ve Çilimli, kuzeydoğusunda Yığılca, kuzeyinde Akçakoca, güneyinde Kaynaşlı, batısında Gümüşova ve güneydoğusunda Gölyaka olmak üzere 7 ilçesi bulunmaktadır. Düzce, Bolu' nun batısında ve kuzeyinde, Zonguldak'ın güneybatısında ve Sakarya'nın doğusunda yer alır. Karadeniz ile kuzeyde sınırdır (Anonim 2013d). Düzce, 2593 km² genişliğinde yüz ölçümüne sahiptir (Eroğlu 2004). Deniz seviyesinden yüksekliği 160 m. dir. Toplam nüfusu 314.266'dır (Anonim 2013e).

Şekil 2. 1. Düzce'nin Türkiye haritasındaki yeri (Anonim 2013f)

Çalışma Alanlarının Düzce İl Merkezindeki Konumları

Şekil 2. 2. Seçilen başlıca çalışma alanlarının harita üzerinde yerleri (Anonim 2013g)

Düzce’ de çok çeşitli kentsel kullanım alanları bulunmaktadır. Bu alanlardan başlıcaları; rekreasyon, ticaret, eğitim, sanayi, konut, kamu ve ulaşım alanlarıdır. Bu çalışmada kent mobilyalarının farklı her alanda etkileri ölçülmeye çalışılmıştır. Her alanın kriterlerine uyan Düzce kentinde alanlar seçilmiştir. Bu alanlar seçilirken kullanım yoğunluğu, alanlardaki kent mobilyalarının değerlendirilebilir nitelikte olmasına özen gösterilmiştir.

A noktası: Anıtpark, Avni Akyol Parkı ve Şehir Parkı

A noktası olarak ele alınan alanlar rekreasyon alanlarıdır. Düzce şehir merkezinde odak noktası sayılabilecek yan yana üç parktır. Bünyelerinde çok çeşitli aktiviteleri olanakları ve dolayısıyla kent mobilyalarını barındırmaktadır. Yeterli ölçüde yeşil alanlar mevcuttur. Bu alanın seçilmesinin temel nedeni Düzce’ de park alanı olarak ele alınabilecek en çok kullanıcısı olan ve fonksiyonu dolayısıyla kent mobilyası kullanımı yoğun olan alan olmasıdır.

B noktası: Spor Sokak ve Antep Caddesinin bir bölümü

B noktası olarak ele alınan alanlar ticaret alanlarıdır. Düzce şehir merkezinde Kültür Mahallesi’nde bulunmaktadır. Bu alanlar aynı düzlem boyunca uzanan bir sokak ve caddedir. Bu alanlarda çok çeşitli ticaret alanları bulunmaktadır. Bu alanın seçilmesinin başlıca nedeni alanın ticaret yönüyle çok zengin olması ve il merkezinde en çok kullanıcısı olan ticaret alanı olmasıdır.

C noktası: Atatürk Lisesi, 23 Nisan İlköğretim Okulu

Atatürk Lisesi ve 23 Nisan İlköğretim Okulu eğitim alanı olarak ele alınan alanlardır. Bu okullar Düzce Kalıcı konutlar bölgesinde Güzelbahçe Mahallesi'nde yer almaktadır. Kullanım yoğunluğu fazla ve kent mobilyası açısından değerlendirilebilir nitelikte bir alan oldukları için bu alanlar çalışmaya dâhil edilmiştir.

D noktası: Valilik- Defterdarlık ve çevresi

D noktası olarak belirlediğimiz alan kamu alanıdır. Kent mobilyalarının kamu alanlarındaki etkisini ölçmek amacıyla bu çalışmada yer almaktadır. Düzce şehir merkezinde Kültür Mahallesi'nde yer almaktadır (Anonim 2013d).

Kamu alanı olarak seçilen bu alanda Valilik, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Çevre Ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, Tapu Ve Kadastro Müdürlüğü, İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü, Vergi Dairesi Müdürlüğü Ve Defterdarlık yer almaktadır. Alanın kullanıcı kitlesinin yoğunluğu ve kamu hizmeti veren binaların bir arada olması bu alanın seçilmesinin en önemli nedenidir.

E noktası: Çoban Kavşağı

Çoban kavşağı ulaşım alanı olarak ele alınan alanlardır. D100 karayolu üzerinde Çoban mevkiinde yer almaktadır. D 100 karayolu, Akçakoca yolu ve şehir merkezinin buluşma noktası niteliğindedir. Düzce' nin ulaşım alanı olarak en yoğun kullanıldığı alandır. Bu alanın çalışmaya dâhil edilmesinin başlıca nedeni de budur.

F noktası: Kalıcı Konutlar 7. Bölge

Kalıcı konutlar 7. Bölge konut alanı olarak ele alınan alandır. Düzce Kalıcı konutlar bölgesinde Güzelbahçe Mahallesi'ndedir. Düzce' nin yeni Düzce olarak değerlendirildiği bölgesindedir. Kullanım yoğunluğu fazla olduğu için konut alanı dışında herhangi bir alanla iç içe olmadığı için bu alan çalışmaya dâhil edilmiştir. Ayrıca alan Düzce içinde kent mobilyaları açısından değerlendirilebilecek en uygun konut alanıdır.

G noktası: Sanayi Sitesi

Sanayi Sitesi sanayi alanı olarak ele alınan bir alandır. Bu alan Düzce kent merkezinde yer almaktadır. Kent mobilyaları açısından fakir fakat Düzce genelinde sanayi alanı

olarak değerlendirilebilecek en uygun alan olduğunu düşünüldüğü için bu çalışmaya dâhil edilmiştir.

Düzce halkının büyük çoğunluğunun (yaklaşık 50000 kişi) kent merkezinde ya da kalıcı konutlarda (30000 kişi) ikamet etmesinden dolayı ön çalışmada bu iki alanla ilgili anketler yapılmıştır. Fakat bu alanların yalnızca park, konut, meydan gibi kullanımları değerlendireceği için yeterli görülmemiştir. Bu alanlara ilave olarak okul alanı, ulaşım alanı, sanayi ve ticaret alanları seçilmiştir. Bu seçilen alanlara göre anketler düzenlenmiştir.

2.1.2. Çalışmanın Yapıldığı Tarihler

Bu çalışma Eylül 2012 tarihinde başlamış olup gerekli literatür taramalarının ardından Aralık 2012 tarihinden itibaren veriler anket karşılıklı görüşme yerinde gözlem yöntemleriyle elde edilmeye başlanmış ve Temmuz 2013 tarihine kadar sürmüştür. Ardından SPSS ortamında analizler alınmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir.

2.1.3. Fotoğraflar

Çalışma konusuna ve alanlara karar verildikten sonra 2012 yılı ekim- aralık tarihlerinde alanlarda fotoğraflar çekilmiştir. Araştırma alanlarına gidilip alanlarla ilgili fotoğraflar çekilmiştir. Özellikle alanlarda bulunan kent mobilyalarının yerleri konumları özellikleri belirli olacak şekilde fotoğraflar çekilmiştir. Daha sonra ise bu fotoğraflar anketlerle birlikte deneklere sunulmuş ayrıca tezin içeriğine yerleştirilmiştir.

2.1.4. Anket (Denekler)

Çalışmada kullanılan başlıca materyal ankettir. Bu nedenle her bir çalışma alanı ile ilgili ayrı ayrı anketler hazırlanıp toplamda yaklaşık 430 adet anket 2013 ocak- mayıs tarihleri arasında deneklere sunulmuştur. Anketlerde bireylerin kent mobilyaları ile ilgili düşünceleri, kullanımları, bireysel birtakım bilgileri sorgulanmıştır.

2.2. YÖNTEM

2.2.1. Ön Çalışma

Çalışmaya halkın katılımını sağlamak için çalışma alanlarımıza dâhil olan ve Düzce için önemli düğüm noktaları olan Anıt Park, Avni Akyol Parkı ve Kalıcı Konutlarda 100

adet deneme anketi yapılmıştır. Bu anketler yapılırken denekler rastgele seçilmiştir fakat farklı yaş kesimlerinden olmalarına dikkat edilmiştir.

Deneklere kent mobilyalarının onlar için ne anlam ifade ettiği, kullanım amaçları, sıklıkları sorulmuş ve bazı kent mobilyaları gösterilerek beğenip beğenmedikleri ve bu beğenileri yaparken neleri dikkate aldıklarını belirtmeleri istenmiştir.

2.2.2. Uygulamada Kullanılan Yöntem

Bu çalışmada, Düzce’ de yaşayan insanların düşünceleri, fikirleri, kent mobilyalarına bakış açıları gözlemlenerek var olan kent mobilyalarının sorgulanması ve nelerin yapılabileceğinin ortaya koyulması hedeflenmiştir. İnsan yaşamının incelenmesi, toplumsal yaşamın gözlemlenmesi temel olarak alınmıştır. Bu nedenle araştırmada kullanılan en önemli yöntem gözlemdir. Çalışma alanlarında hemen hemen her mevsim de (ortalama 15 günde bir) alan kullanıcıları ile karşılıklı görüşme yöntemi ile ve anket yöntemi ile gözlemler yapılmıştır.

Güven (1996)’ e göre gözlem, toplumsal yaşamın anlaşılmasında konu üzerinde çalışmalara yardımcı olan bir araçtır. Gözlem, olayları kendi doğal akışları ve oluşumları içerisinde, ya da önceden bilinçli olarak hazırlanan koşullar altında sistemli ve amaçlı olarak inceleyerek bilgi sağlama sürecidir.

Bu çalışmada konu ile ilgili çeşitli yerli ve yabancı kaynaklardan (bildiri, makale, ders notları ve kitaplar) araştırma yapılmış, her türlü kitap dergi makale ve tez çalışmaları incelenmiş bu çalışma için gerekli bölümler alıntı yapılmıştır.

Bu çalışmada araştırma alanları gezilerek bu alanlardan pek çok fotoğraf çekilmiştir. Daha sonra bu fotoğrafların bir kısmı tezin içeriğinde ve önemli bir kısmı da anketlerle birlikte deneklere sunulmuştur.

Bu çalışmada hemen hemen her mevsimde bulguların doğru şekilde elde edilmesi için 2012-2013 yılı kasım-temmuz ayları arasında alanların genel kullanıcı grubunun görüşleri alınmıştır. Özellikle hemen hemen her yaş kesiminden kullanıcılarla, kent mobilyalarının üreticileri ile, bazı sivil toplum örgütleri ile, gönüllü kuruluşlarla, Düzce Belediyesi’ nden ilgili kişilerle ve geçmişten günümüze Düzce’nin gelişimini gözlemleyen halktan bireylerle birebir görüşülmüştür. Bu kişilerin özellikle Düzce’ nin son 20 yıllık geçmişine şahit olmuş, değişimi gözlemlemiş kişiler olmasına önem

verilmiştir. Karşılıklı sözlü görüşmeler yapıp gerekli notlar alınmıştır. Bu notlar tartışma bölümünde başka çalışmalarla ve anket analiz verileri ile tartışılmıştır.

Çalışmada görsel sanatlara yönelik çalışmalarda en sık kullanılan yöntem olan anket yöntemi kullanılmıştır.

Anket, insanların sosyal durumlarını, davranışlarını, tutumlarını belirlemeye yönelik birçok çeşit sorudan oluşan bir araştırma materyalidir (Gültekin ve Kesim 2002).

Bu çalışmada; kent parklarına ilişkin fotoğrafların değerlendirilmesi anketler yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla 7 farklı alan belirlenmiştir. Bu alanların özellikle ticaret alanı, konut alanı, rekreasyon alanı, sanayi alanı, eğitim alanı, ulaşım alanı ve kamusal alan olmasına özen gösterilmiştir

Tez çalışması kapsamında kullanıcıların kent mobilyaları konusundaki görüşlerinin değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Anket formunda yer alan sorularda:

1. Bölümde: Katılımcıların sosyo-demografik ve ekonomik yapısına,
2. Bölümde: Katılımcıların kent mobilyalarına genel bakış açısına,
Araştırma alanlarında bulunan kent mobilyalarına ilişkin katılımcıların düşüncelerine
Katılımcıların kent mobilyalarında aradıkları kriterlere ilişkin bilgilerin derlenmesi hedeflenmiştir.

Yapılan ön anket çalışma değerlendirilmiş, bu veya buna benzer konuda çalışmalar yapmış deneyimli kişilerle hazırladıkları anketler konusunda görüşülmüş, literatür taraması yapılmıştır. Tüm bu çalışmalardan yola çıkarak anketlerin çok uzun olduğunun katılımcıların bu kadar uzun süren anketlere katılmak istemediğinin ve mümkün olduğunca kısa fakat doğru sonuca götürülecek anketler oluşturulması gerektiğinin sonucuna ulaşılmıştır. Sonradan eklenen çalışma alanları da göz önünde bulundurularak anketin birkaç çeşit olmasına karar verilmiştir. Öncelikle bir taslak oluşturulup bu taslak tüm alanlar için düzenlenmiş 7 çeşit anket oluşturulmuştur. Her bir alan için katılımcılara göstermek için alan fotoğraflarından oluşturulan ekler oluşturulmuştur. Ankette bireylerin özel yaşamı mümkün olduğunca sorgulanmamaya özen gösterilmiş daha gerçekçi cevaplar alınmaya çalışılmıştır. Anketin ilk bölümünde meslek yaş cinsiyet gibi bir takım bireysel sorular yöneltilmiştir. İkinci bölümde bireylerin kent

mobilyalarını kullanım amaçları kullanım zamanları başlıca aradıkları kriterler sorulmuştur. Diğer bölümde fotoğraflar gösterilip beğenip beğenmedikleri sorulmuştur. Son bölümde ise fotoğrafları beğenmelerinde hangi kriterlere önem verdiklerini belirtmeleri istenmiştir.

Ön anket çalışmasından halkın o anketi yapılan söz konusu alanın çok iyi bilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle deneklerin çalışma alanlarını birebir bilen, kullanan kişiler olmasına özen gösterilmiştir. Elde edilen verilerin doğru ve geçerli olmasını sağlamak için 18 ve üzeri yaş grubu içerisinde olan deneklere anket uygulanmıştır.

Aksu (1998)' de olduğu gibi anketin uygulanacağı kitlenin büyüklüğünün belirlenmesinde istatistiksel olarak anketin 18 yaş ve üzeri toplam kitlenin %3'ünden azına uygulanmaması gerektiği ilkesi dikkate alınmıştır. Buna göre seçilen alanların kullanıcı sayısının en az % 3'üne anket uygulanmasına karar verilmiştir. Anketler çoğunlukla deneklere uygun gruplar halinde değil uygun ortamlarda tek tek uygulanmıştır. Anlaşılmayan alanlar açıklanmış ek fotoğraflar gösterilmiştir. Kişilerin bu fotoğraflara göre beğenileri alınıp, nelere dikkat ettikleri sorgulanmıştır.

Katılımcılarla yapılan karşılıklı görüşmelerden ve birçok yazılı kaynaktan yararlanılarak SPSS programındaki belirlenecek konuların başlıkları belirlenmiştir. Daha sonra deneklere anketler sunulmuş ve bu veriler SPSS programına girilmiş ve konulara göre analizler alınmıştır. Yüzde değerlerine başvurulmuştur. Ayrıca bazı başlıkların birbiri ile ilişkileri olup olmadığı incelenmiştir

Anket verilerinin değerlendirilmesi aşamasında öncelikle anket verileri SPSS programına girilmiştir.

Değerlendirmeler yapılırken ilk bölümde anket çalışmasına katılanların cinsiyetleri, yaşları, medeni durumları, çocuk sayıları, öğrenim düzeyleri, meslekleri ve gelir düzeyleri ile ilgili oranlar için FREQUENCY analizi kullanılarak sıklık dağılımı bulunmuştur. Böylelikle katılımcıların sayısının yaşlarına, cinsiyetlerine vb. özelliklerine göre dağılımı ortaya çıkarılmıştır.

Kent mobilyalarının buldukları alanlardaki beğenilerine yönelik bulgular ve belirli kriterlerin bu alanlarda mobilyaların beğenilme düzeylerine yönelik bulgular aynı şekilde FREQUENCY analizi kullanılarak sıklık dağılımı bulunmuştur.

Bireylerin kent mobilyalarını beğenmelerine etki eden fiziki faktörlerin ölçümü için öncelikle Eşleştirilmiş Gruplar T Testi (Paired Samples T Test) uygulanmıştır. Bu ölçümün yapım amacı Altunışık ve diğ. (2010) de belirttiği gibi, birbiri ile ilişkili veya eşleştirilmiş iki grup arasında bir farkın olup olmadığının araştırılmasıdır. Ortalamalar arasındaki farkın belirli bir güven düzeyinde önemli olup olmadığını test etmek için kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucu, significance (anlam) sütununda görülmüştür. Değer 0,05 ten (%5 anlamlılık seviyesi için) küçük olduğunda değerlendirme yapılmaya çalışılmış, gruplar arasında anlamlı bir farkın olduğu bulgulanmıştır. Anlamlı farklılıkları ortaya koymak amacıyla ONE WAY ANOVA analizinden yararlanılmıştır.

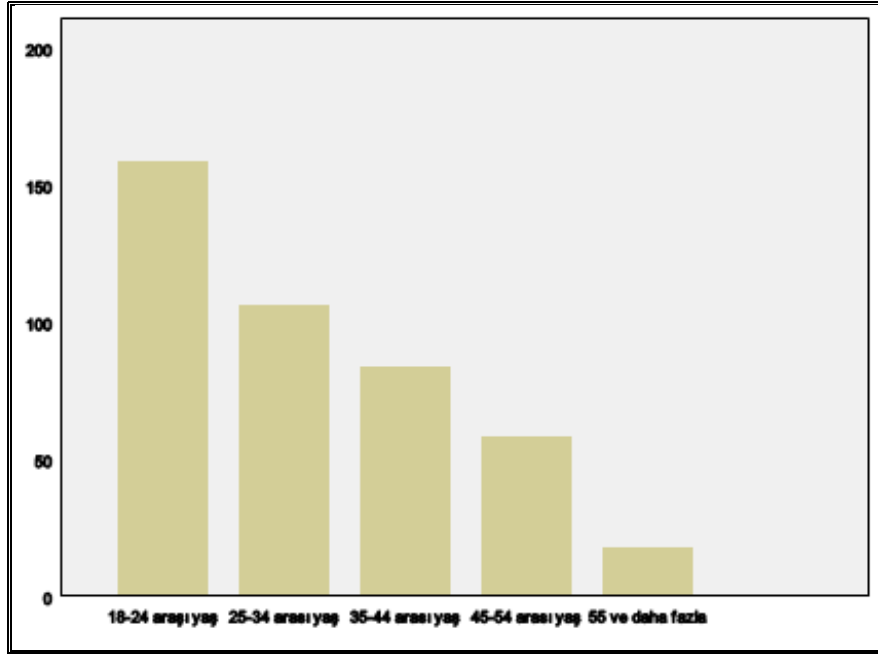
Analiz sonucunda elde edilen çizelgelerin tümüne ‘bulgular’ bölümünde yer verilmiştir. Çizelgelerin yorumları ‘tartışma’ bölümünde yapılmış ve yapılmış benzer bilimsel çalışmalarla tartışılmıştır. Son olarak ‘sonuçlar ve öneriler’ bölümünde tüm bu bulgulardan sonuçlar çıkarılıp önerilerde bulunulmuştur.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

3.1. BULGULAR

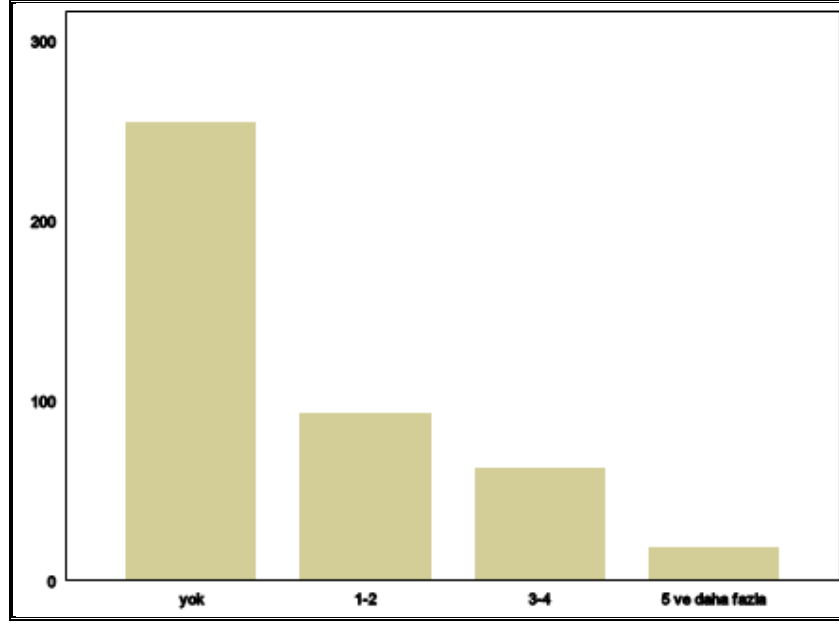
3.1.1. Katılımcıların Genel Özellikleri İle İlgili Bulgular

Çalışmada 430 adet anket çalışması yapılmıştır. Bu anketlerin yapıldığı yerlerin birbiri arasında dağılım oranı % 10-17 arasında değişmektedir. Buna bağlı olarak her bir alan için sayıları da 50 ve 76 arasında değişmektedir. Ankete katılan bireylerin 51,6 (222 kişi) sı bayan 42,8 i (184 kişi) erkektir ve 5,6 (24 kişi) sı cinsiyet belirtmemiştir. Ankete katılanların %57,7 si yani 248 kişi bekâr, %33 ü yani 142 kişi evlidir, geriye kalan kişiler ise medeni halini belirtmek istememiştir.

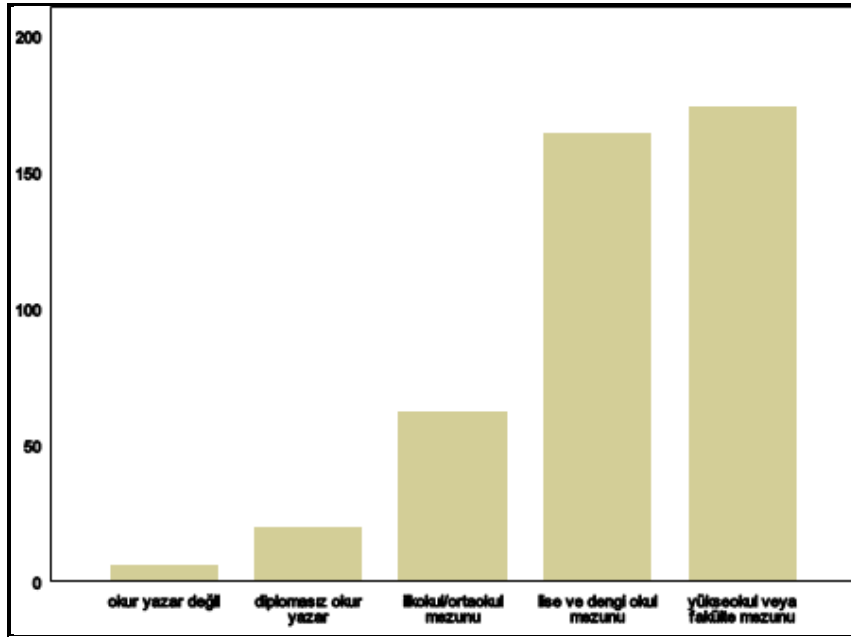
Şekil 3. 1. Katılımcının yaş grubu (Çoban 2013)

Anketler daha çok kent mobilyası kavramına daha hâkim olan 18-24 yaş grubu arasında yapılmıştır(yaklaşık %37). En az katılımcı grubunu ise % 4,2 ile 55 yaş üstü oluşturmaktadır.

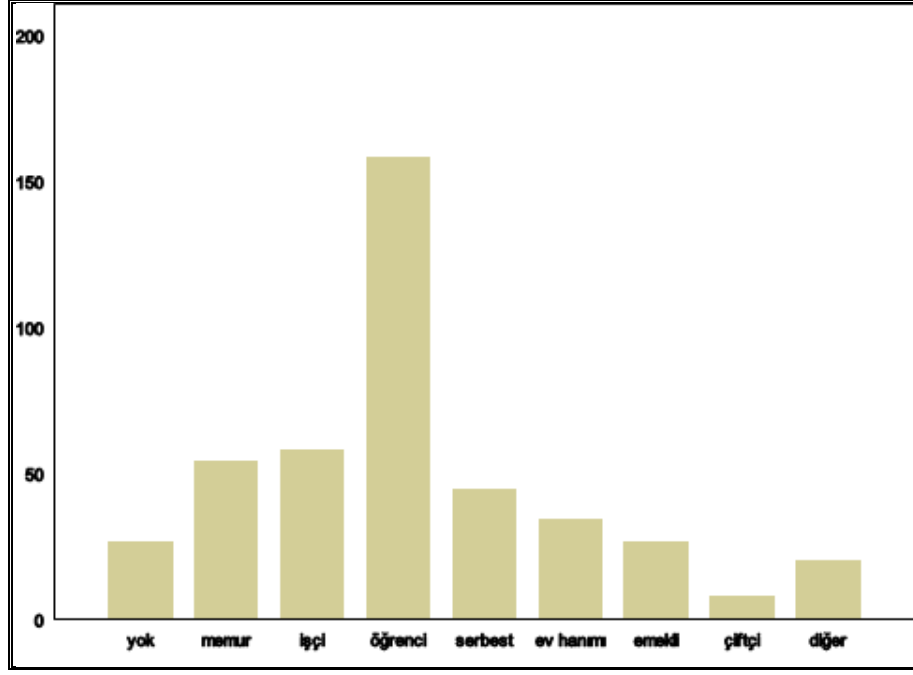
Şekil 3. 2. Katılımcının sahip olduğu çocuk sayısı (Çoban 2013)

Katılımcıların %59,1 i çocuk sahibi değilken diğer kısmı en az 1 çocuk sahibidir.

Şekil 3. 3. Katılımcının öğrenim düzeyi

Katılımcıların %78,6 sı en az lise mezunu iken geriye kalanı okuryazar olmayan, okuryazar fakat diplomasız ve ilköğretim okulu mezunu kesimi oluşturmaktadır.

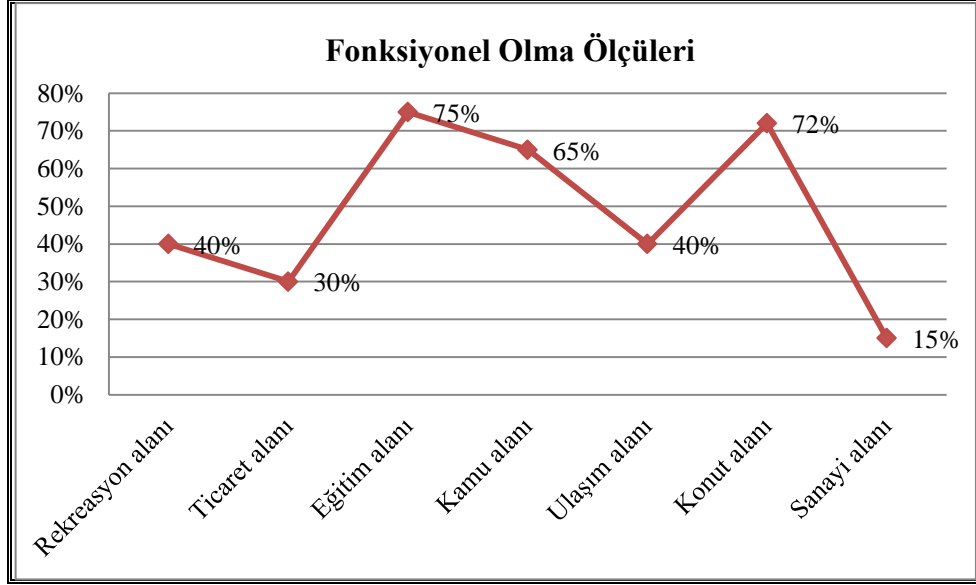
Şekil 3. 4. Katılımcının mesleği (Çoban 2013)

Ankete katılanların büyük çoğunluğu (%36) öğrenci iken diğer meslek gruplarından da birçok kişi vardır. Katılımcıların birçoğunun öğrenci olmasından dolayı 0-5 yıldır Düzce’ de yaşayan anketörlerin sayısı diğer gruplardan daha fazladır.

3.1.2. Katılımcıların Kent Mobilyalarının Genel Bakış Açısı İle İlgili Bulgular

Anket çalışmaları yapılırken halkın önemli bir kesiminin kent mobilyaları kavramından uzak olduğu gözlemlenmiştir. Bireylere kent mobilyalarının ne olduğu açıklanmış ve örneklerle anlatılmıştır. Anket girişleri yapıp sonuçlar incelendiğinde ortaya çıkan bulgular şu şekildedir. Kent mobilyalarını ne sıklıkta kullanırsınız sorusuna katılımcıların %5 i hiçbir zaman yanıtını verirken yaklaşık % 18’ i ise her zaman yanıtını vermiştir. Diğer kısmı ise hemen hemen aynı oranda nadiren, zaman zaman ve sıklıkla yanıtını vermiştir.

Ankete katılan kişilerin yaklaşık % 40 ı kent mobilyalarını her mevsim kullandıklarını belirtmiştir. %42 si özellikle yaz mevsiminde kullandığını belirtirken %6 sı kış ve sonbahar da kullandığını belirtmiştir. Yalnızca % 10 u da ilkbahar da daha sık kullandığını ifade etmiştir.

Şekil 3. 5. Kent mobilyalarının buldukları alanlarda fonksiyonel olma yüzdeleri
(Çoban 2013)

Rekreasyon alanlarında yapılan anket çalışmaları sonucundan katılımcıların 35 i (24) kent mobilyalarını yeterli bulurken %44 ü (44) kent mobilyalarını yetersiz bulmuştur. Alan kullanıcılarının %42 si (28) mobilyaların kullanıma uygun olduğunu belirtirken %57 si (38) mobilyaları kullanıma uygun bulmadığını belirtmiştir. Ayrıca kullanıcıların %33 ü (22) kent mobilyalarını estetik bulmuyorken %66 sı (44) Avni Akyol Parkı'nda, Anıtpark' ta ve Şehir Parkın'nda bulunan kent mobilyalarını estetik bulmaktadır.

Ticaret alanlarında yapılan çalışmaya göre katılımcıların yalnızca %18 i (12) kent mobilyalarını yeterli bulurken %81 i (52) alanda bulunan kent mobilyalarını yeterli bulmamıştır. Katılımcıların %38i (24) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulurken %62 si (40) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulmamıştır. Ayrıca Spor Sokak ve Antep Caddesi' ndeki kent mobilyaları katılımcıların %31 i (20) tarafından estetik bulunurken %68 i (44) tarafından estetik olmadığı düşünülmektedir.

Eğitim alanlarını değerlendirmek amacıyla 23 Nisan İlköğretim Okulu ve Atatürk Lisesi'nde yapılan çalışmalar sonucu katılımcıların %63 ü (24) kent mobilyalarını yeterli bulurken %36 sı (14) alanda bulunan kent mobilyalarını yeterli bulmamıştır. Alanı kullananların %84 ü (32) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulurken %15 i (6) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulmamıştır. Ayrıca aynı kişilerin %50 si (22) kent mobilyalarının estetik olduğunu belirtirken diğer yarısı estetik olmadığını belirtmiştir.

Kamu alanlarında yapılan çalışmaya göre katılımcıların yalnızca %26 sı (20) kent mobilyalarını yeterli bulurken %73 ü (56) alanda bulunan kent mobilyalarını yeterli bulmamıştır. Kişilerin %65 i (50) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulurken % 34 ü (26) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulmamıştır. Ayrıca kamu alanlarında bulunan kent mobilyaları katılımcıların % 48 i (36) tarafından estetik bulunurken %51 i (38) tarafından estetik bulunmamıştır.

Ulaşım alanları ile ilgili bulgulara ulaşmak amacıyla Çoban Kavşağı başta olmak üzere Düzce içinde yer alan başlıca ulaşım alanları seçilmiştir. Bu alanlardaki kullanıcılara anketler sunulmuştur. Bu anketler sonucunda katılımcıların %31 i (22) kent mobilyalarını yeterli bulurken %68 i (48) alanda bulunan kent mobilyalarını yeterli bulmamıştır. Alanı kullananların %45 i (32) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulurken % 54 ü (38) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulmamıştır. Ayrıca aynı kişilerin % 16 sı (12) kent mobilyalarının estetik olduğunu belirtirken %83 ü (60) estetik olmadığını belirtmiştir.

Değerlendirmeler sonucunda konut alanı olan Kalıcı Konutlarda 7. Bölge de bulunan kent mobilyaları katılımcıların %59 u (32) tarafından yeterli, %40 ı (22) tarafından da yetersiz bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların %74 ü(40) mobilyaları kullanıma uygun bulurken %25 i (14) kullanıma uygun bulmamıştır. Ayrıca alanda bulunan mobilyalar katılımcıların %59 u (32) tarafından estetik bulunurken %40 ı (22) tarafından estetik bulunmamıştır.

Son olarak sanayi alanında yapılan çalışmada katılımcıların %20 si (10) alandaki kent mobilyalarını yeterli bulurken %80 i (40) yetersiz bulmuştur. Ayrıca bu kişilerin %7 si (4) kent mobilyalarını sanayi sitesine uygun bulurken %92 si (48) uygun bulmamıştır. % 11 i (6) bu alandaki mobilyaları estetik bulmuştur. %89 u (46) ise estetik bulmamıştır.

3.1.3. Kent Mobilyaları ve Kullanıldıkları Alanlarla İlgili Bulgular

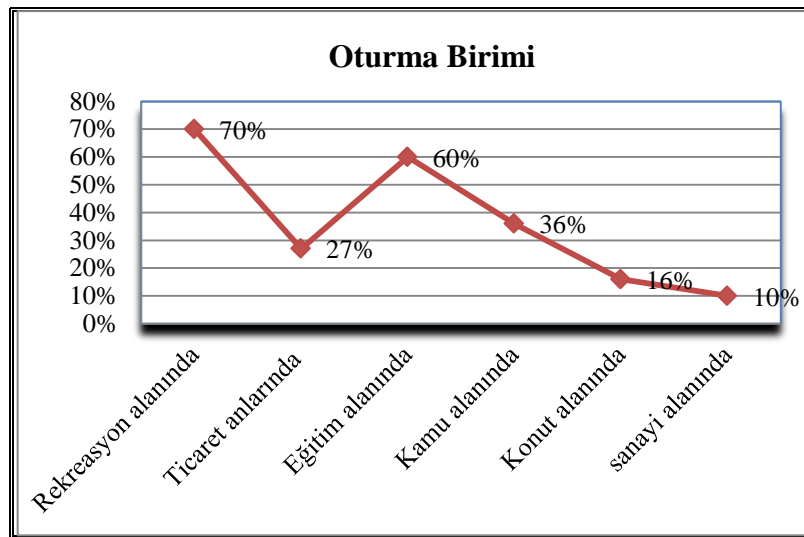
Çizelge 3. 1. Kent mobilyaları ve buldukları alanlar (Çoban 2013)

Kent alanları	Oturma elemanı	Çöp kutusu	Süs havuzu	Sınır ögesi	İşaret levhası	Heykel	Aydınlatma elemanı
Park alanı	+	+	+	+	+	+	+
Ticaret alanı	+	+	+	+	+	+	+
Eğitim alanı	+	+	-	+	+	+	+
Kamu alanı	+	+	+	+	+	+	+
Ulaşım alanı	-	+	-	+	+	+	+
Konut alanı	+	+	+	+	+	+	+
Sanayi alanı	+	+	+	+	+	+	+

+ alanda kent mobilyasının bulunması - alanda kent mobilyasının bulunmaması

Yukarıdaki çizelgede görüldüğü gibi çöp kutuları, işaret levhaları, sınır ögeleri, heykeller ve aydınlatma elemanları hemen hemen tüm alanlarda bulunan kent mobilyalarıdır. Oturma elemanları ulaşım alanları dışında diğer alanlarda bulunmaktadır. Süs havuzları ise eğitim alanları ve ulaşım alanları dışındaki alanlarda bulunmaktadır.

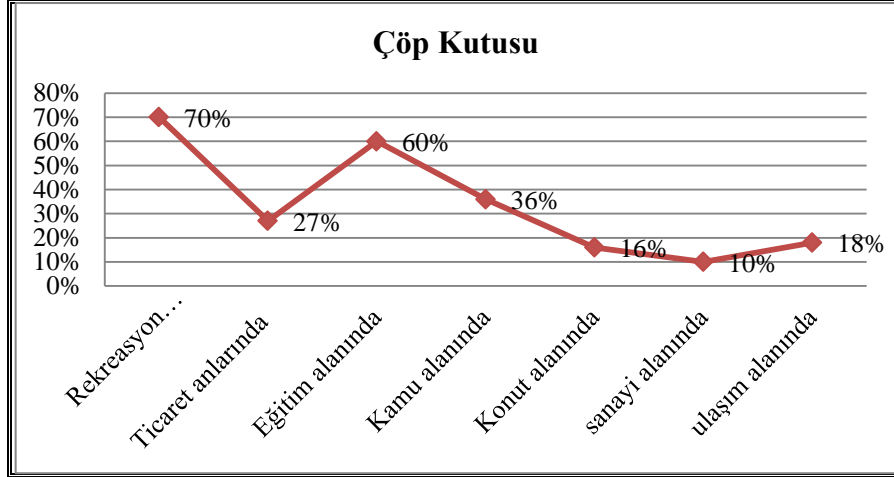
Oturma birimlerinin kent içinde bulunduğu farklı alanlara etkileri:

Şekil 3. 6. Aynı oturma biriminin farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri (Çoban 2013)

Yukarıdaki verilere göre donatı elemanı konut alanında en çok beğenilen ve bulunması istenen kent mobilyadır. Ayrıca konut alanında da en çok beğenilen kent mobilyaları oturma birimleridir.

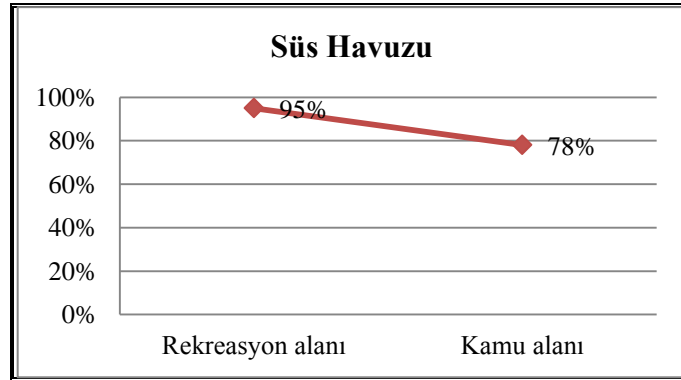
Çöp kutusunun kent içinde bulunduğu farklı alanlara etkileri:

Şekil 3. 7. Aynı çöp kutusunun farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri (Çoban 2013)

Çöp kutuları genel olarak pek beğenilmeyen kent mobilyalarıdır. En çok rekreasyon alanındakiler beğenilmiştir. Daha çok işlevselliği için tercih edilen kent mobilyalarıdır.

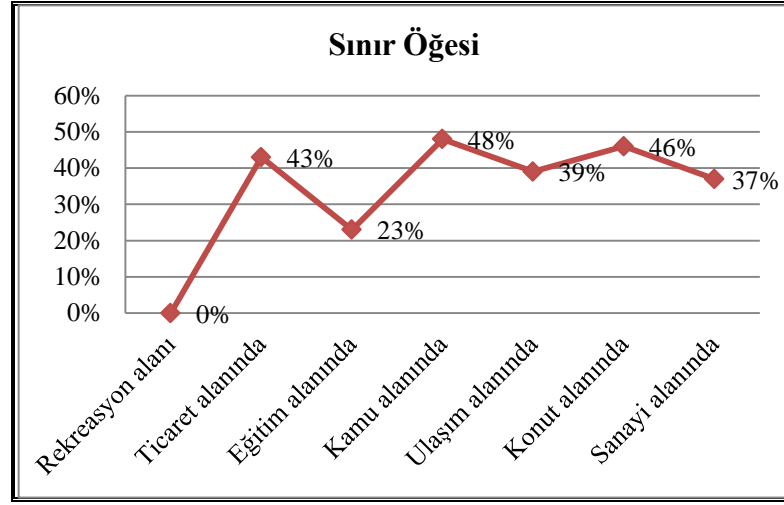
Süs havuzunun kent içinde bulunduğu farklı alanlara etkileri:

Şekil 3. 8. Aynı süs havuzunun farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri (Çoban 2013)

Süs havuzu eğitim ve ulaşım alanları dışında hemen hemen tüm alanlarda bulunan kent mobilyalarıdır. Fakat en çok kamu alanlarında parklarda ve konut alanlarında yer almaktadır. Bulduğu alanlarda en çok beğenilen kent mobilyalarıdır. En çok rekreasyon alanlarında bulunması istenir.

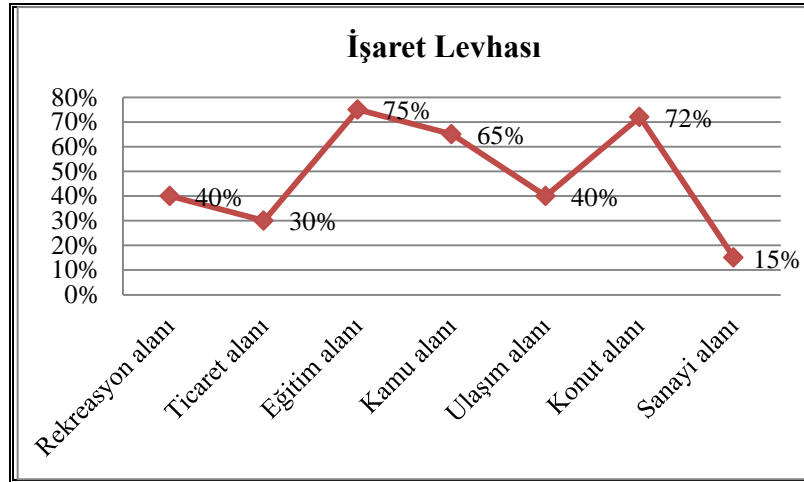
Sınır ögesinin kent içinde bulunduğu farklı alanlara etkileri:

Şekil 3. 9. Aynı sınır ögesinin farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri (Çoban 2013)

Sınır elemanları hemen hemen tüm alanlarda yer alır. En çok kamu alanlarında beğenilirken park alanında hiç beğenilmemiştir.

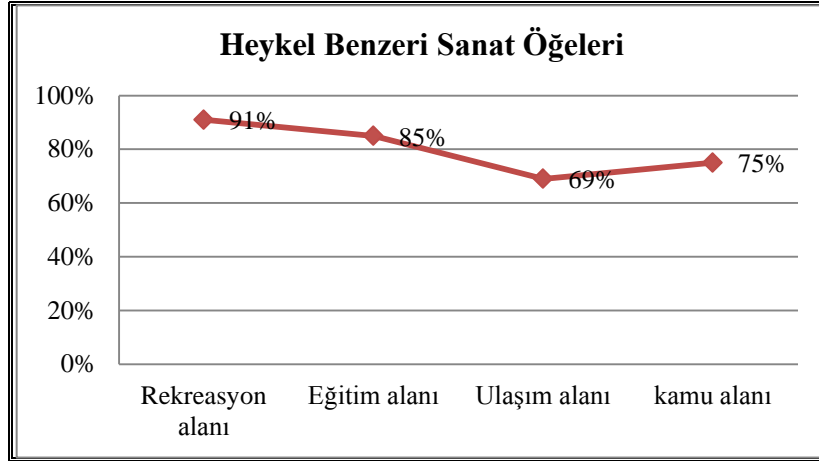
İşaret levhasının kent içinde bulunduğu farklı alanlara etkileri:

Şekil 3. 10. Aynı işaret levhasının farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri (Çoban 2013)

İşaret levhaları tüm alanlarda bulunabilecek hatta en sık rastladığımız kent mobilyalarındandır. En çok ulaşım alanlarında beğenilen kullanılması istenen kent mobilyalarıdır. Kamu alanlarında ise insanlar çok sık görmek istemezler.

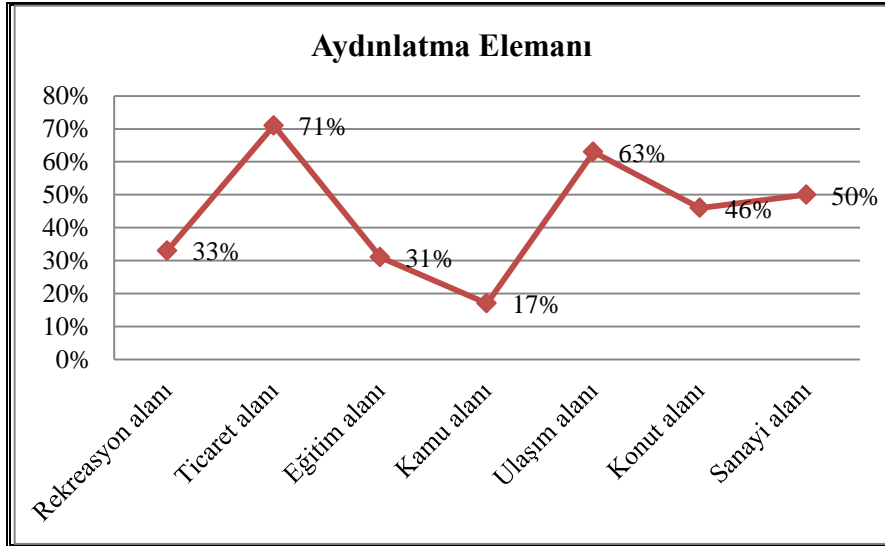
Heykellerin kent içinde bulunduğu farklı alanlara etkileri:

Şekil 3. 11. Birbirine benzer heykellerin farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri (Çoban 2013)

Heykeller genellikle en çok beğenilen kent mobilyalarındandır. En çok park alanlarında beğenilirler. Ulaşım alanlarında diğer alanlara göre daha nadirdir.

Aydınlatma elemanının kent içinde bulunduğu farklı alanlara etkileri:

Şekil 3. 12. Benzer aydınlatma elemanlarının farklı alanlardaki beğeni yüzdeleri (Çoban 2013)

Aydınlatma elemanları tüm alanlarda bulunan kent mobilyasıdır. Sayıları en çok olan kent mobilyalarıdır. En çok ticaret ve ulaşım alanlarında beğenilirken kamu alanlarında beğenilmemiştir.

3.1.4. Kent İçinde Belirli Alanlarda Bazı Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeylerine Yönelik Bulgular

Rekreasyon Alanında Bulunan Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeyleri

- A1 kodlu fotoğraf (oturma birimi): % 55
- A2 kodlu fotoğraf (bayrak direkleri, heykel): % 87
- A3 kodlu fotoğraf (işaret tabelaları): % 28
- A4 kodlu fotoğraf (hareketli su ve heykel): % 61
- A5 kodlu fotoğraf (süs havuzu): % 76
- A6 kodlu fotoğraf (anıt heykel): % 91
- A7 kodlu fotoğraf (çocuk oyun elemanı): % 18
- A8 kodlu fotoğraf (klasik bank): % 36
- A9 kodlu fotoğraf (aydınlatma elemanı): % 33
- A10 kodlu fotoğraf (örtü elemanı): %50
- A11 kodlu fotoğraf (süs havuzu): %95
- A12 kodlu fotoğraf (sınır öğeleri): %0

Şekil 3.13. Park alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Şekil 3.14. Park alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Verilerden anlaşıldığı üzere en çok beğenilen fotoğraf A11 kodlu fotoğraf olup en az beğenilen fotoğraf ise hiç kimse tarafından beğenilmeyen A12 kodlu fotoğraftır. A11 kodlu fotoğrafta süs havuzu yer almaktadır. A12 kodlu fotoğrafta ise sınır öğeleri bulunmaktadır.

Ticaret Alanında Bulunan Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeyleri

B1 kodlu fotoğraf (aydınlatma elemanı, döşeme): % 71

B2 kodlu fotoğraf (reklam tabelaları): % 17

B3 kodlu fotoğraf (bariyerler): % 55

B4 kodlu fotoğraf (çiçeklikler): % 69

B5 kodlu fotoğraf (işaret tabelası, çöp kutusu): % 27

B6 kodlu fotoğraf (sınırlayıcılar): % 28

B7 kodlu fotoğraf (satış birimi): % 50

B8 kodlu fotoğraf (tabela ve baba direkleri): % 50

B9 kodlu fotoğraf (döşeme kaplaması): % 36

Şekil 3.15. Ticaret alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Şekil 3.16. Ticaret alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Ticaret alanında yapılan çalışma sonucunda en çok beğenilen fotoğraf B1 kodlu aydınlatma elemanı ve döşemedir, en az beğenilen ise B2 kodlu reklam tabelalarıdır.

Eğitim Alanında Bulunan Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeyleri:

C1 kodlu fotoğraf (çeşme ve güvenlik): % 25

C2 kodlu fotoğraf (aydınlatma elemanı ve korkuluk): % 31

C3 kodlu fotoğraf (spor aletleri): % 70

C4 kodlu fotoğraf (tabela): % 41

C5 kodlu fotoğraf (Atatürk büstü): % 85

C6 kodlu fotoğraf (bayrak direkleri): % 72

C7 kodlu fotoğraf (korkuluk): % 25

C8 kodlu fotoğraf (korkuluk, Atatürk büstü): % 88

C9 kodlu fotoğraf (istinat duvarları): % 21

Şekil 3.17. Eğitim alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Şekil 3. 18. Eğitim alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Eğitim alanında yapılan çalışma sonucunda en çok beğenilen kent mobilyaları C9 kodlu korkuluk ve Atatürk büstü olurken en az beğenilen ise istinat duvarları olmuştur.

Kamu Alanında Bulunan Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeyleri:

D1 kodlu fotoğraf (süs amaçlı kağıt): % 87

D2 kodlu fotoğraf (çiçeklikler): % 29

D3 kodlu fotoğraf (sınır ögesi): % 69

D4 kodlu fotoğraf (bilgilendirme tabelası): % 25

D5 kodlu fotoğraf (banklar): % 62

D6 kodlu fotoğraf (korkuluk): % 25

D7 kodlu fotoğraf (çöp kutusu): % 36

D8 kodlu fotoğraf (havuz): % 78

D9 kodlu fotoğraf (aydınlatma elemanı): % 17

Şekil 3. 19. Kamu alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Şekil 3. 20. Kamu alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Kamu alanları olarak değerlendirilen alanlarda en çok beğenilen fotoğraf D1 kodlu estetik amaçla alana yerleştirilen kağındır. En az beğenilen kent mobilyaları ise D9 kodlu aydınlatma elemanlarıdır.

Ulaşım Alanında Bulunan Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeyleri:

E1 kodlu fotoğraf (üstgeçit): % 89

E2 kodlu fotoğraf (sınırlayıcı bariyer): % 16

E3 kodlu fotoğraf (sınırlayıcı öge, aydınlatma elemanı): % 63

E4 kodlu fotoğraf (reklam panosu): % 56

E5 kodlu fotoğraf (bilgilendirme tabelaları): % 34

E6 kodlu fotoğraf (korkuluk, trafik lambası): % 61

E7 kodlu fotoğraf (trafik işaretleri): % 40

E8 kodlu fotoğraf (heykel): % 69

Şekil 3. 21. Ulaşım alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Şekil 3. 22. Ulaşım alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Ulaşım alanı olarak seçilen çeşitli kavşaklarda ve yol bağlantılarında en çok E1 kodlu üstgeçit beğenilirken en az E2 kodlu sınırlayıcı bariyer beğenilmiştir.

Konut Alanında Bulunan Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeyleri:

F1 kodlu fotoğraf (büfe): % 33

F2 kodlu fotoğraf (kameriye): % 91

F3 kodlu fotoğraf (bank): % 60

F4 kodlu fotoğraf (çöp kutusu): % 16

F5 kodlu fotoğraf (çocuk oyun grubu): % 80

F6 kodlu fotoğraf (aydınlatma, tabela): % 46

F7 kodlu fotoğraf (merdiven): % 0

F8 kodlu fotoğraf (korkuluk): % 46

Şekil 3. 23. Konut alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Şekil 3. 24. Konut alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Konut alanında yapılan çalışmada en çok F2 kodlu kameriye beğenilirken en az F4 kodlu çöp kutusu beğenilmiştir.

Sanayi Alanında Bulunan Kent Mobilyalarına Ait Beğeni Düzeyleri:

G1 kodlu fotoğraf (korkuluk): % 35

G2 kodlu fotoğraf (park gereci): % 35

G3 kodlu fotoğraf (çiçeklik): % 85

G4 kodlu fotoğraf (aydınlatma): % 50

G5 kodlu fotoğraf (sınır ögesi): % 50

G6 kodlu fotoğraf (sınır ögesi): % 25

G7 kodlu fotoğraf (çeşme): % 71

G8 kodlu fotoğraf (bilgilendirme levhaları): % 29

Şekil 3. 25. Sanayi alanlarında en çok beğenilen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Şekil 3. 26. Sanayi alanlarında beğenilmeyen kent mobilyaları (Çoban 2013)

Sanayi alanındaki kent mobilyaları üzerinde yapılan araştırma sonucunda en çok G3 kodlu çiçeklikler beğenilirken en az G6 kodlu sınır öğeleri beğenilmiştir.

3.1.5. Kent İçinde Belirli Alanlarda Kent Mobilyası ve Kullanıcı İlişkilerine Yönelik Bulgular

Rekreasyon alanları: Kullanıcıların büyük çoğunluğu % 44 ü (30) park alanlarındaki kent mobilyalarını nadiren kullandığını belirtirken %5 i (4) hiçbir zaman kullanmadığını belirtmiştir. Her zaman kullanan kişilerin oranı ise yalnızca %10 (8) dur. Katılımcıların % 41 i (28) parklarda bulunan kent mobilyalarında öncelikle aradıkları kriterin rahatlık olduğunu belirtmiştir. Park alanlarında estetik değeri yüksek su öğeleri katılımcıların % 95 i tarafından beğenilmiştir ayrıca katılımcıların %87 si tarafından beğenilen anıt ve heykelerde en çok beğenilen kent mobilyalardır. Park alanında yer alan sınır öğeleri ise katılımcıların hiçbiri tarafından beğenilmemiştir. Plastik kent mobilyaları katılımcıların % 18 i tarafından beğenilirken ahşap kent mobilyaları %36 sı tarafından beğenilmiştir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu kent mobilyalarının öncelikle bakımlı olması gerektiğini belirtmiştir.

Ticaret alanı: ticaret alanında yapılan çalışmaların sonucuna göre katılımcıların % 40 ı (26) bu alanlardaki kent mobilyalarını sıklıkla kullandıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların yalnızca %3 ü (2) hiçbir zaman kullanmadığını belirtirken %21 i (14) her zaman kullandığını belirtmiştir. Katılımcıların %56 sı (36) ticaret alanında bulunan kent mobilyalarında öncelikle aradığı kriterin kullanıma uygunluk olduğunu belirtmiştir. Ticaret alanında katılımcıların %71 i aydınlatma öğelerinin ve döşeme kaplamalarını beğenmiştir. Bu öğeleri işlevsel oldukları için beğendiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca estetik değer taşıyan çiçeklikler de katılımcıların %69 u tarafından beğenilmiştir. Alanda sınır öğeleri ve işaret tabelaları katılımcıların yalnızca %27 si tarafından beğenilerek en az beğenilen kent mobilyaları olmuştur. Katılımcılar alanda en çok metal ve taş malzemeleri beğenmişlerdir. Mobilyaların gösteriştan uzak bakımlı olmasını istediklerini belirtmişlerdir.

Eğitim alanı: Eğitim alanlarında yapılan çalışmalar sonucunda bu alanlarda kullanıcıların % 40 ı (16) kent mobilyalarını nadiren kullandığını belirtmiştir. Hiç kimse hiçbir zaman kullanmadığını belirtmemiştir. %20 si (8) ise her zaman kullandığını belirtmiştir. Katılımcıların %50 si(20) kent mobilyalarında en çok rahatlığı aradığını belirtmiştir. Eğitim alanlarında katılımcıların %85 i tarafından beğenilen heykeller ve %72 si tarafından beğenilen bayrak direkleri alanın en çok beğenilen kent mobilyalarıdır. İstinat duvarları ve korkuluklar ise katılımcıların yalnızca % 25 i tarafından beğenilmiştir dolayısıyla en az beğenilen kent mobilyalarıdır. Bu alanda katılımcılar en çok çevre ile uyumlu kent mobilyalarını beğenmiştir.

Kamu alanı: Katılımcıların %34 ü (28) alandaki kent mobilyalarını zaman zaman kullandığını belirtirken %13 ü (10) hiçbir zaman % 10 u (8) ise her zaman kullandığını belirtmiştir. Katılımcıların %47 si (36) kent mobilyalarında öncelikle aradığı kriterin rahatlık olduğunu belirtmiştir. Bu alanda en çok katılımcıların % 85 i tarafından beğenilen estetik değer taşıyan kent mobilyası ve %78 i tarafından beğenilen havuz beğenilmiştir. Bilgilendirme amaçlı kent mobilyaları ve korkuluklar ise yalnızca %25 lik kesim tarafından beğenilerek katılımcılar tarafından beğenilmeyen kent mobilyaları olmuştur. Katılımcılar bu alanlarda beğendikleri kent mobilyalarını tarihi olduğu için

beğendiklerini belirtmiştir. Bu alanda da ahşap kent mobilyalarının beğenilme oranı yüksektir.

Ulaşım alanı: Ulaşım alanlarında katılımcıların %32 si (24) kent mobilyalarını zaman zaman kullandıklarını belirtmiştir. %2 si (2) kent mobilyalarını hiçbir zaman kullanmadığını belirtirken % 27 si (20) her zaman kullandığını belirtmiştir. Katılımcıların %44 ü (30) kent mobilyalarında öncelikle aradıkları kriterin kullanıma uygunluk olduğunu belirtmiştir. Ulaşım alanlarında katılımcıların % 89 u tarafından beğenilen üstgeçit ve %69 u tarafından beğenilen heykel en çok beğenilen kent mobilyalarıdır. Sınırlayıcı bariyerler ise katılımcıların yalnızca % 16 sı tarafından beğenilerek alanda beğenilmeyen kent mobilyaları olmuştur. Katılımcılar üstgeçidi daha çok işlevsel olduğu için beğendiklerini belirtmişlerdir.

Konut alanı: Bu alanda yapılan çalışmalar sonucunda katılımcıların % 33 ü (18) nün bu alandaki kent mobilyalarını sıklıkla kullandığı belirlenmiştir. Ayrıca katılımcıların %3 ü(2) kent mobilyalarını hiçbir zaman kullanmadığını belirtirken %14 ü (8) her zaman kullandığını belirtmiştir. Konut alanlarında yer alan mobilyalardan katılımcıların % 33 ü (18) nün öncelikle beklentisi rahatlıktır. Konut alanlarında katılımcıların % 90 ı tarafından beğenilen kameriye ve % 80 lik kesim tarafından beğenilen çocuk oyun grubu en çok beğenilen kent mobilyaları olmuştur. Yalnızca %16 lık kesim tarafından beğenilen çöp kutusu ise en az beğenilen kent mobilyası olmuştur. Kameriyeyi beğenenler daha çok işlevsel olduğu için beğendiklerini belirtmişlerdir. Konut alanlarında daha çok ahşap mobilyalar beğenilmiştir. Demir mobilyalar ise katılımcılar tarafından beğenilmemiştir.

Sanayi alanı: Katılımcıların %36 sı (18) sanayi alanındaki kent mobilyalarını zaman zaman kullandığını belirtirken % 4 ü (2) hiçbir zaman %24 ü (12) ise her zaman kullandığını belirtmiştir. Katılımcıların %52 si (26) kent mobilyalarında öncelikle aradığı kriterin rahatlık olduğunu belirtmiştir. Bu alanda katılımcıların % 85 i tarafından beğenilen çiçeklikler en çok beğenilen kent mobilyaları olurken yalnızca % 25 lik kesim tarafından beğenilen sınır öğeleri en az beğenilen kent mobilyaları olmuştur. Katılımcılar bu alanda beğendikleri kent mobilyalarını bakımlı oldukları için beğendiklerini belirtmişlerdir.

3.1.6. Kent Mobilyaları Kriterlerinin Buldukları Alanlara Göre Beğeniye Etki Değerleri

Kent mobilyaları anıtsal olma, özgün olma, bakımlı olma, modern olma, tarihi olma, çevre ile uyumlu olma, renk, ölçü gibi bazı kriterlere sahiptir. Bu kriterlerin bireylerin alanları beğenip beğenmemelerindeki değeri her alan için ayrı ayrı incelenmiştir.

Değerlendirme çeşitleri (etki değerleri birimleri) şu şekildedir:

- 1 etkisiz
- 2 en az etkili
- 3 az etkili
- 4 orta düzeyde etkili
- 5 biraz etkili
- 6 çok etkili
- 7 en çok etkili

Çizelge 3. 2. Beğeniye etki eden kriterlerin etki dereceleri (Çoban 2013)

Kriterler	Alanlar	Kişi Sayısı	Etki Değeri	Standart Sapma
Anıtsal olmanın etkileri	Parklar	66	4,2424	1,93797
	Spor Sok. Antep Cad.	62	3,9677	1,83739
	Lise ilkokul	38	4,3158	1,89031
	Valilik	66	4,7576	1,77210
	Çoban	60	3,5333	2,01239
	Kalıcı konutlar	52	4,1154	1,82202
	Sanayi sitesi	50	3,9200	1,95709
	Toplam	394	4,1269	1,91130
Anlamsal olmanın etkileri	Parklar	66	4,9091	1,99019
	Spor Sok. Antep Cad.	62	4,6129	1,65316
	Lise ilkokul	38	4,6842	1,83222
	Valilik	64	5,0313	2,06996
	Çoban	66	4,3636	2,02778
	Kalıcı konutlar	52	4,7308	1,82698
	Sanayi sitesi	50	4,5200	1,94033
	Toplam	398	4,6985	1,91758

Kriterler	Alanlar	Kişi Sayısı	Etki Değeri	Standart Sapma
Simgesel olmanın etkileri	Parklar	66	4,5758	1,71922
	Spor Sok. Antep Cad.	62	4,0323	1,72701
	Lise ilkokul	36	5,0000	1,58565
	Valilik	66	4,9394	1,69958
	Çoban	58	3,9655	1,86346
	Kalıcı konutlar	50	4,4800	1,94033
	Sanayi sitesi	50	4,1600	1,90980
	Toplam	388	4,4330	1,80958
Görsel zenginlik Sağlamanın etkileri	Parklar	62	5,0968	1,79899
	Spor Sok. Antep Cad.	62	4,7419	2,03200
	Lise İlkokul	32	5,1875	1,94169
	Valilik	66	5,0303	1,91327
	Çoban	64	4,4063	2,36186
	Kalıcı konutlar	50	5,0400	1,72568
	Sanayi sitesi	52	4,0385	1,78184
	Toplam	388	4,7732	1,98186
Çevre ile uyumlu olmanın etkileri	Parklar	64	5,5625	1,44612
	Spor Sok. Antep Cad.	62	4,9677	1,78305
	Lise ilkokul	36	6,8654	14,33300
	Valilik	68	5,1471	1,73002
	Çoban	64	4,1563	2,01753
	Kalıcı konutlar	52	5,1538	1,62559
	Sanayi sitesi	52	4,7692	1,79995
	Toplam	398	5,2563	4,67909
Gösterişli olmanın etkileri	Parklar	62	4,9677	1,85515
	Spor Sok. Antep Cad.	58	4,1379	1,92352
	Lise, ilkokul	38	5,0000	2,13085
	Valilik	66	4,6970	1,57841
	Çoban	62	4,1613	2,08188
	Kalıcı konutlar	54	4,0370	2,27341
	Sanayi sitesi	50	4,0400	1,92682
	Toplam	390	4,4256	1,98409

Kriterler	Alanlar	Kişi Sayısı	Etki Değeri	Standart Sapma
Özgün olmanın etkileri	Parklar	64	5,0938	1,51939
	Spor Sok. Antep Cad.	60	4,4667	1,44347
	Lise, ilkokul	34	5,1176	1,99643
	Valilik	68	4,7647	1,98590
	Çoban	56	4,0000	1,94469
	Kalıcı konutlar	52	4,7692	1,90577
	Sanayi sitesi	52	4,3846	1,79491
	Toplam	386	4,6425	1,81814
Modern olmanın etkileri	Parklar	58	5,5862	1,78723
	Spor Sok. Antep Cad.	60	5,0667	3,63536
	Lise, ilkokul	38	4,5789	2,28546
	Valilik	70	5,2857	1,79486
	Çoban	64	4,1875	2,30166
	Kalıcı konutlar	50	4,6800	2,15179
	Sanayi sitesi	50	4,5600	2,10112
	Toplam	390	4,8769	2,39864
Tarihi olmanın etkileri	Parklar	58	4,2069	1,43586
	Spor Sok. Antep Cad.	62	4,0000	1,61955
	Lise, ilkokul	38	4,9474	1,93051
	Valilik	68	6,7706	1,93051
	Çoban	64	3,7500	1,88562
	Kalıcı konutlar	48	4,5417	2,25934
	Sanayi sitesi	50	3,8400	1,86657
	Toplam	388	4,7371	5,46239
Etkileyici olmanın etkileri	Parklar	62	4,9032	1,56509
	Spor Sok. Antep Cad.	60	4,1333	1,81768
	Lise, ilkokul	36	4,2778	1,99444
	Valilik	66	4,9394	1,78781
	Çoban	62	4,0645	1,98247
	Kalıcı konutlar	50	4,7600	2,06585
	Sanayi sitesi	52	4,1923	1,87907
	Toplam	388	4,4845	1,88350

Kriterler	Alanlar	Kişi Sayısı	Etki Değeri	Standart Sapma
Bakımlı olmanın etkileri	Parklar	64	7,0000	12,64911
	Spor Sok. Antep Cad.	62	5,5806	5,41869
	Lise, ilkokul	38	4,6316	2,18621
	Valilik	68	5,1471	2,11790
	Çoban	58	4,6207	2,28517
	Kalıcı konutlar	54	4,8519	2,42166
	Sanayi sitesi	52	5,1923	2,11473
	Toplam	396	5,4747	5,87178
Ölçü etkileri	Parklar	62	4,7742	1,41907
	Spor Sok. Antep Cad.	60	3,9333	1,80270
	Lise, ilkokul	38	4,3684	1,71513
	Valilik	66	4,7879	1,94948
	Çoban	60	3,7333	1,91220
	Kalıcı konutlar	50	4,8800	1,83659
	Sanayi sitesi	48	4,1250	2,04861
	Toplam	388	4,3750	1,85787
Renk etkileri	Parklar	64	5,0000	1,63299
	Spor Sok. Antep Cad.	62	5,5806	5,32716
	Lise ilkokul	36	4,6111	2,03228
	Valilik	66	4,6364	1,52554
	Çoban	64	3,5313	2,13786
	Kalıcı konutlar	52	4,3846	1,90102
	Sanayi sitesi	50	4,0400	2,08943
	Toplam	394	4,5533	2,78188
İşlevsel olmanın etkileri	Parklar	60	5,6667	1,65362
	Spor Sok. Antep Cad.	62	4,9355	2,07934
	Lise, ilkokul	36	4,8889	1,84821
	Valilik	66	5,4848	1,68470
	Çoban	62	4,6452	2,12014
	Kalıcı konutlar	54	5,0741	1,79991
	Sanayi sitesi	50	4,7600	2,02595
	Toplam	390	5,0872	1,91533

Kriterler	Alanlar	Kişi Sayısı	Etki Değeri	Standart Sapma
Mekâna uyumlu olmanın etkileri	Parklar	64	5,5000	1,42539
	Spor Sok. Antep Cad.	62	4,2903	1,86765
	Lise, ilkokul	38	4,9474	1,72341
	Valilik	70	5,4286	1,69031
	Çoban	72	4,0000	2,32561
	Kalıcı konutlar	54	5,0741	1,92159
	Sanayi sitesi	52	4,4615	1,90419
	Toplam	412	4,8058	1,93851

Çalışmanın bu bölümünde katılımcılardan her bir alan için bazı kriterlerin kent mobilyalarını beğenip beğenmemelerine etkilerini derecelendirmeleri istenmiştir.

Parklar: Park alanlarında katılımcıların cevapları incelenip ortalamaları alındığında en çok bakımlı olma kriterine 7 puan ve çevre ile uyumlu olma kriterine 5,5 puan verdikleri görülmüştür. En az ise anıtsal olma kriterine 4,2 puan ve simgesel olma kriterine 4,5 puan vermişlerdir.

Ticaret Alanı: Ticaret alanlarında bakımlı olma ve renk kriterleri 5,5 puan olarak en çok aranan kriterler olmuştur. 4,0 puan alan simgesel olma ve 4,1 puan alan gösterişli olma ise en az etki eden kriterler olmuştur.

Eğitim Alanı: Eğitim alanlarında çevre ile uyumlu olma 6,8 ve görsel zenginlik sağlama 5,1 puan almıştır. En az ise etkileyici olma kriteri 4,2 ve modern olma 4,5 puan almıştır.

Kamu Alanı: Bu alanlarda 6,7 puan olarak en etkili kriter tarihi olma en etkili ikinci kriter ise 5,2 puan alan modern olma kriteridir. En az etkili kriterler 4,6 puan olarak renk ve gösterişli olma olmuştur.

Ulaşım Alanı: Ulaşım alanı olarak seçilen Çoban Kavşağında 4,6 puan alan işlevsel olma ve bakımlı olma en etkili kriterler olurken 3,5 puan alan renk ve tarihi olma kriterleri en az etkili kriterler olduğu görülmüştür.

Konut Alanı: Konut alanı olarak seçilen kalıcı konutlarda katılımcıların beğenilerine en çok etki eden kriterler ortalama 5 puan alan işlevsel olma ve mekâna uyumlu olma

kriterleridir. En az puan alan kriterler ise 4,1 puan alan anıtsal olma ve 4,4 puan alan simgesel olma kriterleridir.

Sanayi Alanı: Sanayi alanı olarak seçilen sanayi sitesinde en çok puanı alan kriter 5,1 puan alan bakımlı olmadır. En az puan alan kriterler ise 3,9 puan alan anıtsal olma ve 3,8 puan alan modern olma kriterleridir.

3.1.7. Bireylerin Kent Mobilyalarını Beğenmelerine Etki Eden Fiziki Faktörler

Cinsiyet: Anket çalışması sonucunda bulgulara göre bayanların %28 i (64) kent mobilyalarını zaman zaman kullandığını belirtirken erkeklerin %37 si (68) nadiren kullandığını belirtmiştir. Bu yüzdeler kullanıcıların kendi cinsiyetleri içinde kent mobilyalarını kullanım sıklığıdır. Bu veriler sonucunda bayanların kent mobilyalarını kullanım sıklığı daha fazladır. Bayanların %49 u (104) kent mobilyalarını her mevsim kullandığını belirtirken erkek katılımcıların %49 u (88) kent mobilyalarını en çok yaz aylarında kullandığını belirtmiştir. Bayanların %42 sinin (92) öncelikle aradığı kriter kullanıma uygunluk olurken erkeklerin %51 inin (92) aradığı kriter rahatlıktır.

Yaş: Anket çalışmasına katılan bireylerin yaş grupları 18-24 yaş arası, 25-34 yaş arası, 35-44 yaş arası, 45-54 yaş arası ve 55 yaş üstü olmak üzere 5 ayrı kategoriden oluşmaktadır. 18-25 yaş arası, 25-34 yaş arası ve 25-44 yaş arası kişiler kent mobilyalarını nadiren kullandığını belirtirken 45-54 yaş arası kişilerin çoğunluğu kent mobilyalarını zaman zaman kullandığını belirtmiş 55 yaş üzeri kişilerin hemen hemen yarısı sıklıkla kullandığını belirtmiştir.

Medeni durum: Evli kişilerde bekâr kişilerde kent mobilyalarını nadiren kullandıklarını belirtmiştir. Aynı şekilde: evli kimselerin %44 ü (62) bekâr kimselerin ise %42 si (104) kent mobilyalarını en çok yaz mevsiminde kullandığını belirtmiştir. Ayrıca: evli kişiler kent mobilyalarında en çok rahatlık ve kullanıma uygunluk ararken bekâr kişilerde en çok rahatlık ve kullanıma uygunluk kriterlerini aramaktadır.

Çocuk Sayısı: Çocuk sahibi olmayan bireyler kent mobilyalarını nadiren kullandığını belirtmiştir. 1-2 çocuk sahibi kişiler ve 3-4 çocuk sahibi kişiler kent mobilyalarını zaman zaman kullandığını belirtirken 5 ve üzeri çocuk sahibi kişiler kent mobilyalarını sıklıkla kullandıklarını belirtmişlerdir. Hemen hemen tüm kategoriden kişiler kent mobilyalarını her mevsim ve özellikle yaz mevsimlerinde kullandığını belirtirken 5 ve

üzeri çocuk sahibi olanlar sonbahar ve kış aylarında kent mobilyalarını hiç kullanmadıklarını belirtmiştir. Çocuğu olmayan kişilerin kent mobilyalarında öncelikle aradıkları kriter kullanıma uygunluk olurken çocuk sahibi olanlarınki rahatlıktır.

Öğrenim düzeyi: Öğrenim düzeyi kişilerin kent mobilyalarına bakış açısını önemli ölçüde etkilemektedir. Okur- yazar olmayan kişilerin %66 sı (4) kent mobilyalarını hiçbir zaman kullanmadıklarını belirtirken diplomasız okur-yazar kişilerin %40 ı zaman zaman kullandıklarını belirtmiştir. İlkokul-ortaokul mezunlarının da büyük çoğunluğu zaman zaman kullandıklarını belirtirken yüksekokul ve fakülte mezunlarının çoğunluğu sıklıkla kullandıklarını belirtmiştir. Tüm eğitim düzeyindeki kişiler kent mobilyalarını en çok yaz aylarında kullanmaktadır. Fakülte ve yüksekokul mezunu kişilerin ve okur yazar olmayan kişilerin kent mobilyalarında aradığı başlıca kriter kullanıma uygunluk olurken ilkokul, ortaokul lise mezunu kişilerin ve diplomasız okur-yazar kişilerin öncelikle aradığı kriter rahatlıktır.

Meslek: Emekli ve ev hanımı katılımcılar kent mobilyalarını en çok kullanan kişilerdir. İşçiler ve hiçbir meslek sahibi olmayan kişiler kent mobilyalarını zaman zaman kullanmaktadır. Öğrenciler, serbest meslek sahibi kimseler ve memurlar kent mobilyalarını nadiren kullanmaktadır. Çiftçiler kent mobilyalarını hemen her mevsim aynı oranda kullanırken diğer tüm meslek grupları yaz aylarında kullandıklarını belirtmiştir. İşçi memur ve öğrencilerin kent mobilyalarında aradıkları başlıca kriter rahatlık ve kullanıma uygunluk olurken emekli ev hanımı serbest meslek sahibi kişilerin ve hiçbir meslek sahibi olmayan kişilerin kent mobilyalarında aradığı başlıca kriter rahatlıktır.

Gelir düzeyi: Gelir düzeyi 0-1000TLarası olan kişilerin %56 sı (48) kent mobilyalarını sıklıkla ve her zaman kullandığını belirtirken yine aynı şekilde gelir düzeyi 5000 TL nin üzerinde olan kişilerin %46 sı (6) kent mobilyalarını her zaman kullandığını belirtmiştir. Gelir düzeyi 1001-2000TL arası kişilerin %31 i (48) ve gelir düzeyi 2001-3000tl arası kişilerin %30 u (26) kent mobilyalarını nadiren kullandığını belirtmiştir.

3.2.TARTIŞMA

Analizler incelendiğinde katılımcıların kent mobilyalarına oldukça uzak olduğu ve hatta bir kısmının kent mobilyasını bilmediği ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte bir kısmının hiçbir zaman kent mobilyalarını kullanmadıkları belirlenmiştir.

Akyol (2006)' un da belirttiği gibi kent mobilyaları günlük yaşamda yoğun olarak kullanılan ve kentlilerin yoğun şekilde etkileşimde oldukları elemanlardır. Fakat kent mobilyaları bilinci bireylerde oldukça zayıftır.

Elde edilen bulgulardan yola çıkarak kent mobilyalarında en çok aradığı kriter rahatlıktır. Kullanıma uygunluk katılımcıların en çok aradığı diğer önemli kriterdir. Daha uzun süre kullanılan alanlardaki kent mobilyalarında öncelikle rahatlık aranırken kısa süreli kullanımlarda daha çok kullanıma uygunluk aranmaktadır. Örneğin: bir park alanındaki donatının rahat olması istenirken ticaret alanındaki donatıların daha çok kullanıma uygun ve ergonomik olması beklenmektedir.

Bu çalışmada estetik kaliteyi ölçmek için beğeni düzeyleri dikkate alınmıştır ve kent mobilyasının bulunduğu mekana etkilerini test etmek için bireylere bazı sorular sorulmuştur. Bu sorular kent mobilyaların tasarım kriterleri yönünden buldukları mekanlara uyumlu olup olmamalarıdır. Her mobilya için renk uygunluğu, form uygunluğu, ölçü uygunluğu vb özellikler sorulmuştur. Uyumlu görülen kent mobilyaları mekanların estetik değerini arttırmıştır. Uygun olmayan mobilyalar ise mekanın estetik değerini düşürmüştür.

Rekreasyon alanındaki kent mobilyalarını katılımcıların %37 si (24) yeterli, %43 ü (28) kullanıma uygun bulmuştur. Ayrıca %39 u (25) ise parklarda bulunan kent mobilyalarını estetik bulmuştur.

Ticaret alanlarındaki kent mobilyalarını katılımcıların %20 si yeterli bulmuştur. Ayrıca %37 si (24) alandaki kent mobilyalarını kullanıma uygun bulurken %30 u (19) estetik bulmuştur.

Eğitim alanlarında katılımcıların %70 i (22) kent mobilyalarını yeterli bulmuştur. Aynı katılımcıların %75 i (24) kent mobilyalarını kullanıma uygun bulurken yarısı alandaki kent mobilyalarını estetik bulmuştur.

Kamu alanlarındaki kent mobilyalarını katılımcıların %35 i (34) yeterli bulmuştur. Bu mobilyalar katılımcıların %66 sı (48) kullanıma uygun bulunurken %49 u (34) tarafından estetik bulunmuştur.

Ulaşım alanlarında bulunan kent mobilyaları katılımcıların %30 u (20) tarafından yeterli bulunmuştur. Katılımcıların %45 i (30) alanda bulunan kent mobilyalarını kullanıma uygun bulmuştur. Katılımcıların %20 si (13) alandaki mobilyaları estetik bulmuştur.

Konut alanında, katılımcıların %55 i (30) alanda bulunan kent mobilyalarını yeterli bulmuştur. Ayrıca katılımcıların %72 si (43) mobilyaları kullanıma uygun, %56 sı (31) estetik bulmuştur.

Sanayi sitesinde katılımcıların %17 si (10) kent mobilyalarını yeterli bulmuştur. Ayrıca %6 si (4) kullanıma uygun, %12 si (8) mobilyaları estetik bulmuştur.

Yukarıdaki verilerden ve yapılmış benzer bilimsel çalışmalardan da yola çıkarak her alanda kent mobilyalarının kullanıma uygun bulunması ile beğenilmesi doğru orantılıdır. Bireyler kullanıma uygun kent mobilyalarını daha çok beğendiklerini bu mobilyaların buldukları alanları daha estetik bulduklarını böylelikle alanları daha fazla kullandıklarını belirtmişlerdir. Beğeni kriterleri aynı zamanda tasarım kriterleri olduğu için tasarlanmış mekânlardaki kent mobilyaları daha fazla beğenilmiştir.

Bireylerin beğendikleri ve beğenmedikleri kent mobilyalarının nedenleri sorgulandığında karşımıza renk, ölçü vb. tasarım kriterleri sonucuna varılmıştır. Bireylerin mekânları beğeni düzeyleri dikkate alındığında mobilyanın renk, ölçü, doku gibi tasarım kriterleri yönünden alana uygunsa beğenildiği saptanmıştır. Tasarım kriterlerine uygun olmayan kent mobilyalarının alanın estetik değerini azalttığı saptanmıştır. Yani kent mobilyaları buldukları mekânın estetik kalitesini çevresiyle tasarım kriterleri bakımından uyumlu olduğunda artırır bunun aksine uyumsuz olduğunda alanın estetik değerini azaltır.

Feyizoğlu (2008) da kent mobilyalarında bazı estetik ve tasarım kriterlerin göz önünde bulundurulmasıyla ortak dil oluşacağını belirtmiştir.

Kente ait bazı alanlarda bulunan kent mobilyalarında başlıca aranan kriter görsel zenginlik sağlaması olmuştur. Bireylerin dinlenme ve kaliteli vakit geçirme amaçlı gittiği alanlardaki kent mobilyalarının görsel zenginliği yüksek olması beklenmektedir.

Örneğin: bir konut alanında veya rekreasyon alanında kent mobilyalarının görsel olarak zengin olması beklenirken ulaşım alanlarında kent mobilyalarının işlevsel olması istenmiştir. Hemen hemen tüm alanlarda mobilyaların anıtsal olup olmaması ve ölçüsü bireylerin o mobilyayı beğenip beğenmemesine en az etkili kriterlerken mobilyanın bakımlı ve çevresiyle uyumlu olması en çok etkileyen kriterlerdir.

Malzeme her ne kadar beğeni düzeyi belirlemede çok etkin olmasa da alanlardaki beğenilen kent mobilyalarının birçoğunun ahşap olduğu bulgulanmıştır. Gürsoy (2011)' e göre de bulgulardan belirlendiği üzere estetik özellikleri karşılama bakımından en çok ahşap malzemenin tercih edilmektedir. Bunun nedeni ise, ahşabın bireylerde psikolojik olarak olumlu etki yaratması ve bireylere sıcak gelmesidir.

Rekreasyon Alanı: Park alanlarında hemen hemen tüm kent mobilyalarına ihtiyaç vardır. Park alanında en çok beğenilen kent mobilyası süs havuzu olurken sınır ögesi hiç beğenilmemiştir. Katılımcılar süs havuzunu estetik değeri olduğu için beğendiğini belirtirken sınır ögesini çevresi ile uyumsuz olduğu için beğenmediğini belirtmiştir.

Öte yandan park alanı için bireylerin kent mobilyalarını beğenip beğenmemelerine etki eden en önemli kriter bakımlı olup olmamalarıdır. Bakımlı olma dışında çevre ile uyumlu olma, mekâna uyumlu olma ve modern olma etkili kriterlerdir. Bunların aksine bir mobilyanın simgesel, anıtsal veya anlamsal olmasının ve ölçüsünün bireylerin park alanındaki bir kent mobilyasını beğenip beğenmemesine etkisi çok azdır. Aksu (1998)' e göre park alanlarında işlevsel kent mobilyaları beğenilirken bu çalışma sonuçlarına göre de park alanlarında estetik kent mobilyaları beğenilmiştir.

Ticaret Alanı: Ticaret alanında hemen hemen her türlü kent mobilyaları kullanılmaktadır. En çok beğenilen kent mobilyaları aydınlatma elemanı ve yer döşemeleridir. Aksu (1998)' nun çalışmasında elde ettiği bulgularda olduğu gibi ticaret alanlarında en az beğenilen kent mobilyaları ise reklam tabelalarıdır. Aydınlatma elemanları öncelikle işlevsel olduğu için beğenmiştir, reklam tabelalarını ise renginden dolayı ve estetik bulmadıkları için beğenmemişlerdir. En çok bakımlı olup olmamalarını ve ölçülerini dikkate almışlardır.

Ticaret alanının kullanıcılarına sunulan anketler sonucunda elde edilen bulgulara göre bireyler kent mobilyalarını beğenirken en çok bakımlı olmasını ve renginin

uygunluğunu dikkate almıştır. Anıtsal, simgesel ve gösterişli olması en az etkili kriterlerdir.

Eğitim alanı: Katılımcıların beğeni kriterleri değerlendirildiğinde çevre ile uyumlu olması bireylerin beğenisine en etkili kriterdir. Anlamsal değer taşıması, görsel zenginlik sağlaması, gösterişli ve özgün olması da aranan diğer kriterler arasındadır. Renk, etkileycilik ve anlamsal değer etkileri ise oldukça azdır. Katılımcılar eğitim alanlarında en çok Atatürk büstünü ve korkulukları beğenirken istinat duvarlarını beğenmemişlerdir. Atatürk büstünü ve korkulukları estetik olduğu için ayrıca anlamsal değer taşıdığı için, görsel zenginlik sağladığı için, gösterişli ve özgün olduğu için beğenmiştir. İstinat duvarlarını ise ölçüsünü dikkate alarak beğenmemiştir. Eğitim alanlarında bulunan kent mobilyaları daima kullanılmaktadır. Katılımcıların hiçbiri bu alandaki kent mobilyalarını hiçbir zaman kullanmam diye cevap vermemiştir. Aksu (2011)'e göre de kent mobilyalarının birçoğu eğitim alanlarında bulunması zorunlu elemanlardır. Bu çalışma sonucunda elde edilen bulgularda da kent mobilyalarının bu alanda yeterli olması istenmiştir.

Kamu Alanları: Bu alanlardaki kent mobilyalarını değerlendirirken katılımcılar en çok mobilyaların tarihi ve ya modern olmasını kriter olarak seçmiştir. Buna ilaveten işlevsel olması ve mekâna uyumlu olması da katılımcıların beğenilerine yön vermiştir. Katılımcılar en çok süs amaçlı kağnyı beğenmiştir. En az ise aydınlatma elemanını beğenmiştir. Kağnyı tarihi olduğu için beğenmişlerdir. Aydınlatma elemanını ise alana uyumsuz olduğu için beğenmemişlerdir.

Ulaşım Alanları: Katılımcılar bu alanlardaki mobilyaları beğenirken işlevselliği ve rengi ön planda düşünmüşlerdir. Beğenilerini en az etkileyen kriterler ise mobilyaların tarihi olup olmaması işlevselliği ve simgeselliğidir. Katılımcılar en çok üstgeçidi beğenirken sınırlayıcı bariyerleri beğenmemişlerdir. Üstgeçidi işlevsel olduğu için beğenmişlerdir. Sınırlayıcı bariyerleri ise görsel olarak estetik olmadığı için beğenmemişlerdir.

Konut Alanları: Bu alanlarda hemen tüm kriterler birbirine yakın oranlarda katılımcıları etkilemiştir. İşlevsellik, mekâna ve çevreye uyum, görsel zenginlik sağlama diğer kriterlere göre daha etkilidir. Mobilyanın tarihi olması ve anıtsal olması ise en az etkili kriterlerdir. Katılımcılar bu alanda en çok kameryeyi beğenirken en az çöp kutusunu

beğenmişlerdir. Kameriyeyi beğenenler işlevsel, modern ve alana uygun olduğu için beğenmişlerdir, çöp kutusunu ise bakımsız olduğu için ve kolay algılanmadığı için beğenmemişlerdir.

Sanayi Alanları: Kent mobilyası açısından oldukça eksik bu alanlarda katılımcıların aradığı başlıca kriter mobilyanın bakımlı olmasıdır. Anıtsal olması ve modern olup olmaması ise bu alanda en etkisizdir. Katılımcılar en çok çiçeklikleri beğenirken sınır öğelerini beğenmemişlerdir. Çiçeklikler görsel olarak estetik olduğu için ve diğer mobilyalara göre bakımlı olduğu için beğenilmiştir. Sınır öğeleri ise göze hitap etmediği için beğenilmemiştir.

Kişilerde yaş ilerledikçe kent mobilyalarını kullanma oranı artmaktadır. Medeni durumun kent mobilyalarında beğeniye etkileri yok denecek kadar azdır. Çünkü evli ve bekâr kişilere sorulan sorulara alınan cevapların oranları birbirine çok yakındır.

Bireylerin çocuk sayıları arttıkça kent mobilyalarını kullanma oranları artmaktadır.

Öğrenim düzeyi arttıkça kent mobilyalarını kullanım oranı artmaktadır.

Gelir düzeyi dikkate alınarak yapılan analiz çalışmaları sonucunda düşük gelirlili ve yüksek gelirlili kimselerin kent mobilyalarını daha sık kullandıkları orta düzeyde geliri olan kişilerin ise daha nadir kullandıkları bulgulanmıştır.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Kent mobilyalarının buldukları mekânlara etkilerini saptamak amacıyla Düzce kentinde yapılan çalışmalardan elde edilen bulgular ve analizler sonucunda ortaya çıkan sonuçlar ve bu sonuçlara göre öneriler şu şekildedir:

Yeni Düzce olarak adlandırılan Kalıcı Konutlarda kent mobilyalarını yeterli buluyor musunuz sorusuna katılımcıların % 60 ı yeterli buluyorum cevabını verirken Düzce il merkezindeki kent mobilyalarına katılımcıların yalnızca %25 i yeterli buluyorum cevabını vermiştir. Bu sonuçlara göre: Düzce kentindeki kent mobilyaları oldukça yetersizdir. Yeni Düzce olarak adlandırılan Kalıcı Konutlar bölgesinde il merkezine göre mobilya miktarı daha fazladır. Karşılıklı görüşmelerde katılımcıların birçoğu il merkezinde kent mobilyalarının yetersizliğinden duyduğu memnuniyetsizliği dile getirmiştir. Kalıcı konutlarda ise kullanıcılar mobilyaların yeterliliğinin farkında ve bu durumdan memnundur. Düzce merkezinde kent mobilyalarının sayıları artırılmalıdır.

Katılımcıların %70 inin Düzce kent merkezinde bulunan kent mobilyalarının buldukları alanlara uygunluğu konusunda olumsuz beyan vermesinden dolayı kent mobilyalarının buldukları alanlara uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. Projelerde kullanımlarına ve buldukları alanlara daha uygun kent mobilyaları kullanılmalıdır.

Bireyler kent mobilyalarını beğenirken yaklaşık % 78 i beğendikleri kent mobilyalarını estetik değeri yüksek olduğu için beğendiğini belirtmiştir. Ayrıca alanın estetik görüntüsünü desteklediğini belirtmiştir. Sonuç olarak kent mobilyalarında estetik beğeniye en çok katkı sağlayan unsurdur ve katılımcıların kent mobilyalarının mekânların estetik değer kazanmasına yardımcı olmaktadır. Yeni yapılacak alanlarda belediyeler ve ilgili kişiler estetik değeri yüksek, göze güzel görünen, özenle seçilmiş kent mobilyaları tercih etmelidir.

Düzce’ de bazı alanlardaki kent mobilyalarına yeterli diyenlerin %75 i kent mobilyalarını yeterli buldukları alanları sıklıkla kullandığını belirtmiştir. Bir kentsel açık alanın sıklıkla kullanımını sağlamak için o alandaki kent mobilyalarının kalitesi ve sayısı artırılmalıdır.

Katılımcıların ortalama %45 i kent mobilyalarını yazın kullandığını belirttiği için yaz aylarında kullanıma daha uygun sıcağı kolaylıkla iletmeyen yaz aylarının iklim

koşullarında kolaylıkla deforme olmayan en çok yaz aylarında kullanıma uygun nitelikte malzemeler seçilerek yapılmış kent mobilyaları tercih edilmelidir.

Kent mobilyalarının buldukları mekânlara birtakım etkileri vardır. Bu etkileri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Kent mobilyaları buldukları mekânların işlevselliğini ve kullanılabilirliğini arttırlar.
- Bir mekânda bulunan kent mobilyaları o mekânın estetik kalitesini artırır.

Bu etkilerin sağlanabilmesi için kent mobilyaları buldukları mekân ile tasarım kriterleri bakımından uyumlu olmalıdır. Tasarım kriterleri bakımından uyumlu olabilmesi için malzeme özellikleri, ölçüsü, biçimi, dokusu ve rengi buldukları mekâna uygun seçilmelidir. Kentsel bölgelerde (rekreasyon, ticaret, eğitim, kamu, konut, ulaşım ve sanayi bölgelerinde) çok farklı kullanımlar yer aldığından kullanıcı talepleri farklılık gösterir. Örneğin kullanıcıların sanayi bölgesinde bulunan kent mobilyaları ile konut bölgesinde bulunan kent mobilyalarının ölçü, renk, doku istekleri farklıdır. Bu doğrultuda anketlerde ölçtüğümüz, benzer yapılan çalışmaları inceleyerek, Düzce' nin durumu gözlemleyerek elde ettiğimiz bu veriler ışığında öneri sunmak istersek: Her bir bölge için o bölgeyi kullanan kullanıcıların talepleri doğrultusunda kullanım amaç ve biçimine uygun, o bölgenin kentsel imaj oluşumuna veya o kullanımın tanımlanmasına yardım edecek mobilyalar seçilmelidir. Her bölge için mobilya seçiminde o bölgede yapılacak düzenlemeler kapsamında o çalışmalar ile uyumlu mobilya seçimi yapılmalıdır. Fabrikasyon ürünü olan aynı mobilyalar her alanda kullanılmamalıdır. Örneğin:

- Düzce'de bir park tasarlanırken burada yer alacak mobilyalar park tasarımı kapsamında belirlenmeli bulunduğu mekân ile ve kullanıcıların talepleri ile uyum içerisinde olmalıdır.
- Eğitim alanlarındaki kent mobilyaları kullanıcı grubu olan öğrencilerin yaşıyla, boyuyla uyumlu olmalıdır. Çocukların kullanımına uygun nitelikler taşınmalıdır.
- Sanayi bölgesinde koordineli olmayan bir yapılaşma vardır. Bu nedenle bireyleri bir araya getirecek kullanımlar talep edilmektedir. Kent mobilyaları çoklu kullanıma uygun bireyleri bir araya getiren özellikte olmalıdır.

Analizler sonucunda elde edilen verilere göre rekreasyon alanlarında ss havuzları, eğitim alanlarında heykeller, konut alanlarında oturma birimleri, sanayi alanlarında çiçeklikler, ulaşım alanlarında stgeitler, kamu alanlarında estetik değeri yüksek mobilyalar, ticaret alanlarında dekoratif aydınlatmalar en çok beğenilen kent mobilyalarıdır. neri olarak:

Rekreasyon alanlarında: Estetik değeri yüksek kent mobilyaların sayıları arttırılmalıdır. Özellikle ss havuzlarına, hareketli su öğelerine ve anıtsal nitelik taşıyan sanatsal öğelere yer verilmelidir.

Ticaret alanlarında: aydınlatma kullanımları arttırılıp, başlıca amacı dikkat çekmek olmayan kullanıcıya görsel etki sağlayan yaya olarak fark edilmesi kolay reklam tabelalar kullanılmalıdır. Ayrıca estetik değeri yüksek kent mobilyalarının kullanımı alanın kullanım oranını arttıracaktır.

Eğitim alanlarında: Anlamsal değer taşıyan ve estetik kent mobilyaları kullanılmalıdır.

Kamu alanlarında: Daha çok rahat ve dinlenme ihtiyacına cevap verecek nitelikte kent mobilyalarına yer verilmelidir.

Ulaşım alanlarında: Bu alanlarda daha çok işlevsel özelliği ön planda olan kent mobilyaları kullanılmalıdır. Ulaşımda güvenlik sağlayacak stgeit, trafik işaret ve levhaları, trafik lambaları gibi kent mobilyaları sık kullanılmalıdır.

Konut alanlarında: Oturma birimleri başta olmak üzere dinlenme amaçlı kent mobilyalarının sayıları bu alanlarda arttırılmalıdır.

Sanayi alanlarında: Sanayi alanları genelde bakımsız alanlar olduğu için bu alanlarda daha bakımlı ve görsel olarak göze hoş görünen kent mobilyaları kullanılmalıdır.

Özetle; tasarlanacak alanlarda tasarım öğesi olarak kullanılacak kent mobilyaları alanların fiziki ve kullanıcıların sosyal yapıları dikkate alınarak alanın tarihsel ve kültürel özellikleri ile uyumlu tasarımı güçlendirecek nitelik ve niceliğe sahip olmalıdır. Bu kriterlerin değerlendirilmesi sonucu tasarlanan kent mobilyalarının tasarımın etkisini arttırarak alanın estetik görüntüsüne ve işlevselliğine olumlu katkı sağlamaktadır.

5. KAYNAKLAR

- Akdoğan, G., Doğa düzenleme, *Ders Notları*, İstanbul, (1984).
- Aksu Ö., Demirel Ö., ve Bektaş N. Trabzon kenti ilköğretim okul bahçelerinde donatı elemanları üzerine bir araştırma, *İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi*, (2011) 243-254.
- Aksu V., Kent mobilyalarının yer aldıkları mekanlara etkileri- Trabzon kenti ölçeğinde- üzerine bir araştırma, *Yüksek Lisans Tezi*, Trabzon, (1998).
- Akyol E., Kent mobilyaları tasarım ve kullanım süreci, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Teknik Üniversitesi, (2006).
- Aksoy E., *Mimarlıkta Tasarım Bilgisi*, Hatiboğlu Yayıncılık, Ankara, (1987).
- Altınçekiç. H., ve Koç. H., Peyzaj tasarımında kent mobilyaları ve kalite beklentileri, *1.Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2003).
- Anılsın F., Ürün kullanıcı ilişkileri açısından İstanbul’ da kent mobilyaları, *1.Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2001).
- Anonim, <http://www.yapidergisi.com/makaleicerik.aspx?MakaleNum=46> (Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2013a).
- Anonim, http://www.emo.org.tr/ekler/6bff625bdb03939_ek.pdf (Erişim Tarihi: 12 Ağustos 2013b).
- Anonim, <http://www.yedikentmobilyalari.com/index.php> (Erişim Tarihi: 10 Ağustos 2013c).
- Anonim, http://www.duzce.gov.tr/default_B0.aspx?content=1038 (Erişim Tarihi: 4 Ağustos 2013d).
- Anonim, <http://www.kenthaber.com/karadeniz/duzce/duzce-genel-bilgi> (Erişim Tarihi: 14 Ağustos 2013e).
- Aydemir, Ş., ve Diğerleri., *Kentsel Alanların Planlanması Ve Tasarımı* İlber Yayıncılık, Trabzon, (2004).
- Aydemir, Ş., Kentsel sosyoloji, *Ders Notları*, Trabzon, (2003).
- Aydınlı, S. *Mimarlıkta Estetik Değerler*, İstanbul, (1993).
- Ayyıldız, S., Akçaabat geleneksel konutları ve K.T.Ü lojmanlarındaki yaşama mekânlarının ferahlık faktörü açısından incelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, (1996).

- Başal, M., Memlük, Y. ve Yılmaz, O. *Peyzaj Konstrüksiyonu*, A.Ü.Z.F. Yayınları, Ankara, (1993).
- Bayazıt, N., Çağdaş bir yaşam için kent mobilyaları, *1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2001).
- Crosby, L. A. *Handbook For The Architect And Planner*, First Published, Great Britain, (1977).
- Çubuk, M., Kentsel tasarım ve kamu alanları, *Kamu Mekanları Tasarımı Ve Kent Mobilyaları Sempozyumu*, MSÜ, İstanbul, (1991).
- Çubuk M., Yapılanmamış kentsel kamusal dış mekanlar, *Yapı Dergisi*, (1991).
- Demir Z., Düzce'nin yeni kentleşme sürecinde açık ve yeşil alanlara yeni fonksiyonlar kazandırılması, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi, (2004).
- Demir, Z., Müderrisoğlu, H., İstanbul Sarıyer örneğinde engelliler için ulaşılabilirlik, *1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2001a) 337-351.
- Demir, Z., Altınçekiç, H., Müderrisoğlu, H., İstanbul Bahçeköy örneğinde açık ve yeşil alan çalışması, 3. Balkan Bilim Kongresi, Sofya, (2001b) 344-351.
- Demir, Z., Acar, E. E., Yaya mekânlarında aydınlatma, *1. Ulusal Batı Karadeniz Ormancılık Kongresi Bildiriler Kitabı*, Bartın, (2009) 510-518.
- Demir, Z., Acar, E., Tavukoğlu, E., Kentsel kimliğin yeşil alanlar açısından irdelenmesi, *Ormancılık Dergisi*, Düzce, (2007) 18-34.
- Durmuş Ç., İstanbul kent mobilyaları üzerine bir araştırma, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Teknik Üniversitesi, (2008).
- Erdem, Ü., Kent içi yeşil alanlarda açık spor alanların yeri ve önemi, *Büyük İstanbul Yeşil Alan Sorunları Sempozyumu*, İstanbul, (1978) 235- 239.
- Eroğlu E., Düzce kenti açık ve yeşil alanlarındaki bazı bitki ve bitki gruplarının mevsimsel değişim algısının bitkisel tasarım yönünden incelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi*, Düzce Üniversitesi, (2004).
- Eskinat, Y., Kent planlama ve tasarım arasında gerekli ara ölçek: kentsel tasarım, *2. Kentsel Tasarım Ve Uygulamalar Sempozyumu*, İstanbul, (1992).
- Fanusçu, E., Florya, Bakırköy, Zeytinburnu, Samatya sahil parklarının peyzaj planlaması açısından irdelenmesi, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi, (1994).
- Feyizoğlu, S., Kent mobilyalarının kentsel mekanlarda yeri ve oluşum süreçlerinin irdelenerek sınıflandırılması, *Yüksek Lisans Tezi*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, (2008).

- Gürel, S., *Kent Planlamasına Giriş Ve Çevre Kavramı*, Ankara, (1970).
- Gürsoy , S., Kent mobilyalarında ahşap kullanımı üzerine incelemeler, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Üniversitesi, (2011).
- Güzel, A., Sözen, M. F., Tarih-kent ve estetik bağlamında kent mobilyaları: Antalya Kaleiçi örneği, *2. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2003).
- Hacıhasanoğlu, I., *Kent Mobilyaları*, Teknoğrafik Matbaacılık, İstanbul, (1991).
- Hasoğlu, D., *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü*, Altıncı Baskı, Yem Yayınları, İstanbul, (1995).
- İnceoğlu İ., Şener H., Yıldızcı A.C. ve İnceoğlu M., Kamu mekanlarının tasarım ilkeleri örneklerle incelenmesi, *M.S.Ü Mimarlık Fakültesi Tasarım ve Uygulamalar Sempozyumu*, İstanbul, (1991).
- Keleş R., *Kentleşme Politikaları*, İmge Kitabevi, (2002).
- Kesim G. ve Eroğlu E., Türkiye’ de kent mobilyalarının Peyzaj Mimarlığı Yönünden Bazı Sorunları, *1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2001).
- Kostof, S., *The City Assembled*, Thames&Hudson, London, (2004).
- Küçükerman Ö. Bir kimlik sistemi olarak şehir mobilyaları tasarımı, *Kentsel Tasarım Ve Uygulamalar Sempozyumu*, İstanbul, (1992) 76-77.
- Şişman, E., E. ve Yetim, L., Tekirdağ kentinde donatı elemanlarının peyzaj mimarlığı açısından irdelenmesi, *Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, (2004) 43-51.
- Öksüz, A., *Kentsel Alanların Planlanması Ve Tasarımı*, İlber Matbaacılık, Trabzon, (2004).
- Özaydın G., Erbil D. Ve Ulusay B., Kamu mekanların tasarımının tamamlayıcısı olarak bildirişim öğeleri, *M.S.Ü. Mimarlık Fakültesi Tasarım ve Uygulamalar Sempozyumu*, İstanbul, (1991).
- Özdeş, G., *Şehir Bölgeleri*, İ. T. Ü. Mimarlık Fakültesi Yayını, İstanbul, (1975).
- Öztürk K., Kent mobilyaları tasarımında bilgi iletim estetiği, *Kamu Mekanları Ve Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (1989) 69-75.
- Pollowy, A. M., *The Urban Nest*, Dowden, Hutchison & Ross, Pennsylvania, (1977).
- Sağsöz A., Tarihi Çevre Kapsamında Geçmişte ve Günümüzde Yer Alan Kent Mobilyaları, *Ders Notları*, Trabzon, (1996).
- Şatır S., Ürün tasarımı bakış açısı ile kent mobilyaları sınıflandırılması, *1.Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2001).

- Şentürer A., *Mimaride Estetik Olgusu*, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul, (1995).
- T.C. Anayasası “MADDE 56. – Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.”
- Uludağ K., Kent mobilyalarında seramiğin yeri, *Yüksek Lisans Tezi*, Hacettepe Üniversitesi, (1990).
- Veral B. *Kent Mobilyalarının Genel Olarak İncelenmesi*, İstanbul, (1986).
- Yıldırım. E., İstanbul’da kent mobilyalarının değerlendirilmesi Sultanahmet Meydanı örneği, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Teknik Üniversitesi.
- Yıldızcı, A.C., Kent mobilyaları kavramı ve İstanbul’daki kent mobilyalarının irdelenmesi, *1. Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu*, İstanbul, (2001).
- Zülfikar, C., Kent mobilyalarının kullanım ilişkileri, *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul Teknik Üniversitesi, (1998).

EKLER

EK-1. ANKETLER

Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans Tez Çalışması Anket Formu

Amaç: Kent Mobilyalarının Buldukları Mekânlara Etkilerinin Belirlenmesi

1-Cinsiyetiniz? 1 Erkek 2 Kadın

2-Yaşınız? 1 18-24 2 25-34 3 35-44 4 45-54 5 55+

3-Medeni haliniz? 1 Bekâr 2 Evli

4- Çocuğunuz var mı? Var ise kaç tane?

1 Yok 2 1-2 3 3-4 4 5+

5- Öğrenim düzeyiniz?

1 Okur yazar değil 2 Diplomasız okur-yazar 3 İlkokul/ortaokul mezunu

4 Lise veya dengi okul mezunu 5 Yüksekokul veya fakülte mezunu

6- Mesleğiniz?

1 Yok 2 Memur 3 İşçi 4 Öğrenci 5 Serbest meslek

6 Ev hanımı 7 Emekli 8 Çiftçi 9 Diğer.....

7- Ailenizin aylık geliri?

1 Yok 2 0-1000 TL 3 1001 -2000TL

4 2001-3 000 TL 5 3001-5 0000TL 6 5 000TL üzeri

8- Kaç yıldır Düzce'de oturuyorsunuz?

1 0-5 2 6-10 3 11-15 4 15+

9-Düzce'den önce yaşadığınız bölge?

1 Marmara 2 Ege 3 İç Anadolu 4 Karadeniz 5 Akdeniz

6 Doğu Anadolu 7 Güneydoğu Anadolu

10) Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullanım sıklığınız?

1 hiçbir zaman 2 nadiren 3 zaman zaman 4 sıklıkla 5 her zaman

11)Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullandığınız mevsimler?

1 İlkbahar 2 Yaz 3 Sonbahar 4 Kış 5 Her mevsim

12)Çevrenizdeki kent mobilyalarında öncelikle aradığınız kriterler nelerdir?

1 rahatlık 2 ergonomi 3 kullanıma uygunluk 4 malzeme 5 algılanabilirlik

(13.-18. sorularda bahsi geçen kent mobilyalarının fotoğrafları size gösterilecektir)

13) Anıtpark, Avni Akyol Parkı, Şehirparkı'nda bulunan kent mobilyalarının yeterlidir? 1 evet 2 hayır

14)Anıtpark, Avni Akyol Parkı, Şehirparkı'nda bulunan kent mobilyaları kullanıma uygun buluyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

15)Anıtpark, Avni Akyol Parkı, Şehirparkı'nda bulunan kent mobilyaları estetik olduğunu düşünüyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

16) Anıtpark, Avni Akyol Parkı, Şehirparkı'nda bulunan bu kent mobilyalarından en çok beğendiklerinizi ve beğenmediklerinizi 3 resmi işaretleyiniz?

Beğendiklerim:

A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9

Beğenmediklerim:

A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9

19)Yukarıdaki anket sorularında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz mobilyalarda etkili olan kriterleri nasıl etkili olduğunu derecelendirerek işaretleyiniz?

En az

En çok

	1	2	3	4	5	6	7
Anıtsal olma							
Simgesel olma							
Anlamsal olma							
Görsel zenginlik sağlama							
Çevre ile uyumlu olma							
Gösterişli olma							
Özgün olma							
Modern olma							
Tarihi olma							
Etkileyici olma							
Bakımlı olma							
Renk							
Ölçü							
İşlevsel olma							
Mekâna uyumlu olma							

İlginiz ve sabrınız için teşekkür ederim...

Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans
Tez Çalışması Anket Formu

Amaç: Kent Mobilyalarının Buldukları Mekanlara Etkilerinin Belirlenmesi

1-Cinsiyetiniz? 1 Erkek 2 Kadın

2-Yaşınız? 1 18-24 2 25-34 3 35-44 4 45-54 5 55+

3-Medeni haliniz? 1 Bekar 2 Evli

4- Çocuğunuz var mı? Var ise kaç tane?

1 Yok 2 1-2 3 3-4 4 5+

5- Öğrenim düzeyiniz?

1 Okur yazar değil 2 Diplomasız okur yazar 3 İlkokul/ortaokul mezunu

4 Lise veya dengi okul mezunu 5 Yüksekokul veya fakülte mezunu

6- Mesleğiniz?

1 Yok 2 Memur 3 İşçi 4 Öğrenci 5 Serbest meslek

6 Ev hanımı 7 Emekli 8 Çiftçi 9 Diğer.....

7- Ailenizin aylık geliri?

1 Yok 2 0-1000 TL 3 1001 -2000TL

4 2001-3 000 TL 5 3001-5 0000TL 6 5 000TL üzeri

8- Kaç yıldır Düzce'de oturuyorsunuz?

1 0-5 2 6-10 3 11-15 4 15+

9-Düzce'den önce yaşadığınız bölge?

1 Marmara 2 Ege 3 İç Anadolu 4 Karadeniz 5 Akdeniz

6 Doğu Anadolu 7 Güneydoğu Anadolu

10) Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullanım sıklığınız?

1 hiçbir zaman 2 nadiren 3 zaman zaman 4 sıklıkla 5 her zaman

11)Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullandığınız mevsimler?

1 İlk bahar 2 Yaz 3 Sonbahar 4 Kış 5 Her mevsim

12)Çevrenizdeki kent mobilyalarında öncelikle aradığınız kriterler nelerdir?

1 rahatlık 2 ergonomi 3 kullanıma uygunluk 4 malzeme 5 algılanabilirlik

(13.-18. sorularda bahsi geçen kent mobilyalarının fotoğrafları size gösterilecektir)

13) Spor Sokak ve Antep Caddesi'nde bulunan kent mobilyaları yeterlidir? 1 evet

2 hayır

14) Spor Sokak ve Antep Caddesi'nde bulunan kent mobilyaları kullanıma uygun buluyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

15) Spor Sokak ve Antep Caddesi'nde bulunan kent mobilyaları estetik olduğunu düşünüyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

16) Spor Sokak ve Antep Caddesi'nde bulunan bu kent mobilyalarından en çok beğendiklerinizi ve beğenmediklerinizi 3 resmi işaretleyiniz?

Beğendiklerim:

B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9

Beğenmediklerim:

B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9

19)Yukarıdaki anket sorularında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz mobilyalarda etkili olan kriterleri nasıl etkili olduğunu derecelendirerek işaretleyiniz?

En az

En çok

	1	2	3	4	5	6	7
Anıtsal olma							
Simgesel olma							
Anlamsal olma							
Görsel zenginlik sağlama							
Çevre ile uyumlu olma							
Gösterişli olma							
Özgün olma							
Modern olma							
Tarihi olma							
Etkileyici olma							
Bakımlı olma							
Renk							
Ölçü							
İşlevsel olma							
Mekâna uyumlu olma							

İlginiz ve sabrınız için teşekkür ederim...

Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans
Tez Çalışması Anket Formu

Amaç: Kent Mobilyalarının Buldukları Mekânlara Etkilerinin Belirlenmesi

1-Cinsiyetiniz? 1 Erkek 2 Kadın

2-Yaşınız? 1 18-24 2 25-34 3 35-44 4 45-54 5 55+

3-Medeni haliniz? 1 Bekar 2 Evli

4- Çocuğunuz var mı? Var ise kaç tane?

1 Yok 2 1-2 3 3-4 4 5+

5- Öğrenim düzeyiniz?

1 Okur yazar değil 2 Diplomasız okur yazar 3 İlkokul/ortaokul mezunu

4 Lise veya dengi okul mezunu 5 Yüksekokul veya fakülte mezunu

6- Mesleğiniz?

1 Yok 2 Memur 3 İşçi 4 Öğrenci 5 Serbest meslek

6 Ev hanımı 7 Emekli 8 Çiftçi 9 Diğer.....

7- Ailenizin aylık geliri?

1 Yok 2 0-1000 TL 3 1001 -2000TL

4 2001-3 000 TL 5 3001-5 0000TL 6 5 000TL üzeri

8- Kaç yıldır Düzce'de oturuyorsunuz?

1 0-5 2 6-10 3 11-15 4 15+

9-Düzce'den önce yaşadığınız bölge?

1 Marmara 2 Ege 3 İç Anadolu 4 Karadeniz 5 Akdeniz

6 Doğu Anadolu 7 Güneydoğu Anadolu

10) Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullanım sıklığınız?

1 hiçbir zaman 2 nadiren 3 zaman zaman 4 sıklıkla 5 her zaman

11)Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullandığınız mevsimler?

1 İlkbahar 2 Yaz 3 Sonbahar 4 Kış 5 Her mevsim

12)Çevrenizdeki kent mobilyalarında öncelikle aradığınız kriterler nelerdir?

1 rahatlık 2 ergonomi 3 kullanıma uygunluk 4 malzeme 5 algılanabilirlik

(13.-18. sorularda bahsi geçen kent mobilyalarının fotoğrafları size gösterilecektir)

13) Atatürk Lisesi ve 23 Nisan İlköğretim Okulu'nda bulunan kent mobilyalarının yeterlidir? 1 evet 2 hayır

14) Atatürk Lisesi ve 23 Nisan İlköğretim Okulu'nda bulunan kent mobilyaları kullanıma uygun buluyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

15) Atatürk Lisesi ve 23 Nisan İlköğretim Okulu'nda bulunan kent mobilyaları estetik olduğunu düşünüyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

16) Atatürk Lisesi ve 23 Nisan İlköğretim Okulu'nda bulunan bu kent mobilyalarından en çok beğendiklerinizden ve beğenmediklerinizden 3 resmi işaretleyiniz?

Beğendiklerim:

C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9

Beğenmediklerim:

C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9

19)Yukarıdaki anket sorularında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz mobilyalarda etkili olan kriterleri nasıl etkili olduğunu derecelendirerek işaretleyiniz?

En az

En çok

	1	2	3	4	5	6	7
Anıtsal olma							
Simgesel olma							
Anlamsal olma							
Görsel zenginlik sağlama							
Çevre ile uyumlu olma							
Gösterişli olma							
Özgün olma							
Modern olma							
Tarihi olma							
Etkileyici olma							
Bakımlı olma							
Renk							
Ölçü							
İşlevsel olma							
Mekâna uyumlu olma							

İlginiz ve sabrınız için teşekkür ederim...

Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans
Tez Çalışması Anket Formu

Amaç: Kent Mobilyalarının Buldukları Mekânlara Etkilerinin Belirlenmesi

1-Cinsiyetiniz? 1 Erkek 2 Kadın

2-Yaşınız? 1 18-24 2 25-34 3 35-44 4 45-54 5 55+

3-Medeni haliniz? 1 Bekar 2 Evli

4- Çocuğunuz var mı? Var ise kaç tane?

1 Yok 2 1-2 3 3-4 4 5+

5- Öğrenim düzeyiniz?

1 Okur yazar değil 2 Diplomasız okur yazar 3 İlkokul/ortaokul mezunu

4 Lise veya dengi okul mezunu 5 Yüksekokul veya fakülte mezunu

6- Mesleğiniz?

1 Yok 2 Memur 3 İşçi 4 Öğrenci 5 Serbest meslek

6 Ev hanımı 7 Emekli 8 Çiftçi 9 Diğer.....

7- Ailenizin aylık geliri?

1 Yok 2 0-1000 TL 3 1001 -2000TL

4 2001-3 000 TL 5 3001-5 0000TL 6 5 000TL üzeri

8- Kaç yıldır Düzce'de oturuyorsunuz?

1 0-5 2 6-10 3 11-15 4 15+

9-Düzce'den önce yaşadığınız bölge?

1 Marmara 2 Ege 3 İç Anadolu 4 Karadeniz 5 Akdeniz

6 Doğu Anadolu 7 Güneydoğu Anadolu

10) Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullanım sıklığınız?

1 hiçbir zaman 2 nadiren 3 zaman zaman 4 sıklıkla 5 her zaman

11)Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullandığınız mevsimler?

1 İlkbahar 2 Yaz 3 Sonbahar 4 Kış 5 Her mevsim

12)Çevrenizdeki kent mobilyalarında öncelikle aradığınız kriterler nelerdir?

1 rahatlık 2 ergonomi 3 kullanıma uygunluk 4 malzeme 5 algılanabilirlik

(13.-18. sorularda bahsi geçen kent mobilyalarının fotoğrafları size gösterilecektir)

13) Valilik ve çevresinde bulunan kent mobilyalarının yeterlidir? 1 evet 2 hayır

14) Valilik ve çevresinde bulunan kent mobilyaları kullanıma uygun buluyor musunuz?

1 evet, 2 hayır,

15) Valilik ve çevresinde bulunan kent mobilyaları estetik olduğunu düşünüyor

musunuz? 1 evet, 2 hayır,

16) Valilik ve çevresinde bulunan bu kent mobilyalarından en çok beğendiğiniz ve beğenmediğiniz 3 resmi işaretleyiniz?

Beğendiklerim:

D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9

Beğenmediklerim:

D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9

19)Yukarıdaki anket sorularında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz mobilyalarda etkili olan kriterleri nasıl etkili olduğunu derecelendirerek işaretleyiniz?

En az

En çok

	1	2	3	4	5	6	7
Anıtsal olma							
Simgesel olma							
Anlamsal olma							
Görsel zenginlik sağlama							
Çevre ile uyumlu olma							
Gösterişli olma							
Özgün olma							
Modern olma							
Tarihi olma							
Etkileyici olma							
Bakımlı olma							
Renk							
Ölçü							
İşlevsel olma							
Mekâna uyumlu olma							

İlginiz ve sabrınız için teşekkür ederim...

Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans
Tez Çalışması Anket Formu

Amaç: Kent Mobilyalarının Buldukları Mekânlara Etkilerinin Belirlenmesi

1-Cinsiyetiniz? 1 Erkek 2 Kadın

2-Yaşınız? 1 18-24 2 25-34 3 35-44 4 45-54 5 55+

3-Medeni haliniz? 1 Bekâr 2 Evli

4- Çocuğunuz var mı? Var ise kaç tane?

1 Yok 2 1-2 3 3-4 4 5+

5- Öğrenim düzeyiniz?

1 Okur yazar değil 2 Diplomasız okur yazar 3 İlkokul/ortaokul mezunu

4 Lise veya dengi okul mezunu 5 Yüksekokul veya fakülte mezunu

6- Mesleğiniz?

1 Yok 2 Memur 3 İşçi 4 Öğrenci 5 Serbest meslek

6 Ev hanımı 7 Emekli 8 Çiftçi 9 Diğer.....

7- Ailenizin aylık geliri?

1 Yok 2 0-1000 TL 3 1001 -2000TL

4 2001-3 000 TL 5 3001-5 0000TL 6 5 000TL üzeri

8- Kaç yıldır Düzce’de oturuyorsunuz?

1 0-5 2 6-10 3 11-15 4 15+

9-Düzce’den önce yaşadığınız bölge?

1 Marmara 2 Ege 3 İç Anadolu 4 Karadeniz 5 Akdeniz

6 Doğu Anadolu 7 Güneydoğu Anadolu

10) Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullanım sıklığınız?

1 hiçbir zaman 2 nadiren 3 zaman zaman 4 sıklıkla 5 her zaman

11)Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullandığınız mevsimler?

1 İlk bahar 2 Yaz 3 Sonbahar 4 Kış 5 Her mevsim

12)Çevrenizdeki kent mobilyalarında öncelikle aradığınız kriterler nelerdir?

1 rahatlık 2 ergonomi 3 kullanıma uygunluk 4 malzeme 5 algılanabilirlik

(13.-18. sorularda bahsi geçen kent mobilyalarının fotoğrafları size gösterilecektir)

13) Çoban Kavşağı'nda bulunan kent mobilyalarının yeterlidir? 1 evet 2 hayır

14) Çoban Kavşağı'nda bulunan kent mobilyaları kullanıma uygun buluyor musunuz?

1 evet, 2 hayır,

15) Çoban Kavşağı'nda bulunan kent mobilyaları estetik olduğunu düşünüyor

musunuz? 1 evet, 2 hayır,

16) Çoban Kavşağı'nda bulunan bu kent mobilyalarından en çok beğendiğiniz ve beğenmediğiniz 3 resmi işaretleyiniz?

Beğendiklerim:

E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7 E8 E9

Beğenmediklerim:

E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7 E8 E9

19)Yukarıdaki anket sorularında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz mobilyalarda etkili olan kriterleri nasıl etkili olduğunu derecelendirerek işaretleyiniz?

En az

En çok

	1	2	3	4	5	6	7
Anıtsal olma							
Simgesel olma							
Anlamsal olma							
Görsel zenginlik sağlama							
Çevre ile uyumlu olma							
Gösterişli olma							
Özgün olma							
Modern olma							
Tarihi olma							
Etkileyici olma							
Bakımlı olma							
Renk							
Ölçü							
İşlevsel olma							
Mekâna uyumlu olma							

İlginiz ve sabrınız için teşekkür ederim...

Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans
Tez Çalışması Anket Formu

Amaç: Kent Mobilyalarının Buldukları Mekânlara Etkilerinin Belirlenmesi

1-Cinsiyetiniz? 1 Erkek 2 Kadın

2-Yaşınız? 1 18-24 2 25-34 3 35-44 4 45-54 5 55+

3-Medeni haliniz? 1 Bekar 2 Evli

4- Çocuğunuz var mı? Var ise kaç tane?

1 Yok 2 1-2 3 3-4 4 5+

5- Öğrenim düzeyiniz?

1 Okur yazar değil 2 Diplomasız okur-yazar 3 İlkokul/ortaokul mezunu

4 Lise veya dengi okul mezunu 5 Yüksekokul veya fakülte mezunu

6- Mesleğiniz?

1 Yok 2 Memur 3 İşçi 4 Öğrenci 5 Serbest meslek

6 Ev hanımı 7 Emekli 8 Çiftçi 9 Diğer.....

7- Ailenizin aylık geliri?

1 Yok 2 0-1000 TL 3 1001 -2000TL

4 2001-3 000 TL 5 3001-5 0000TL 6 5 000TL üzeri

8- Kaç yıldır Düzce'de oturuyorsunuz?

1 0-5 2 6-10 3 11-15 4 15+

9-Düzce'den önce yaşadığınız bölge?

1 Marmara 2 Ege 3 İç Anadolu 4 Karadeniz 5 Akdeniz

6 Doğu Anadolu 7 Güneydoğu Anadolu

10) Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullanım sıklığınız?

1 hiçbir zaman 2 nadiren 3 zaman zaman 4 sıklıkla 5 her zaman

11)Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullandığınız mevsimler?

1 İlkbahar 2 Yaz 3 Sonbahar 4 Kış 5 Her mevsim

12)Çevrenizdeki kent mobilyalarında öncelikle aradığınız kriterler nelerdir?

1 rahatlık 2 ergonomi 3 kullanıma uygunluk 4 malzeme 5 algılanabilirlik

(13.-18. sorularda bahsi geçen kent mobilyalarının fotoğrafları size gösterilecektir)

13) Kalıcı Konutlardaki konut alanında bulunan kent mobilyalarının yeterlidir? 1 evet 2 hayır

14) Kalıcı Konutlardaki konut alanında bulunan kent mobilyaları kullanıma uygun buluyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

15) Kalıcı Konutlardaki konut alanında bulunan kent mobilyaları estetik olduğunu düşünüyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

16) Kalıcı Konutlardaki konut alanında bulunan bu kent mobilyalarından en çok beğendiğiniz ve beğenmediğiniz 3 resmi işaretleyiniz?

Beğendiklerim:

F1 F2 F3 F4 F5 F6 F7 F8 F9

Beğenmediklerim:

F1 F2 F3 F4 F5 F6 F7 F8 F9

19)Yukarıdaki anket sorularında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz mobilyalarda etkili olan kriterleri nasıl etkili olduğunu derecelendirerek işaretleyiniz?

En az

En çok

	1	2	3	4	5	6	7
Anıtsal olma							
Simgesel olma							
Anlamsal olma							
Görsel zenginlik sağlama							
Çevre ile uyumlu olma							
Gösterişli olma							
Özgün olma							
Modern olma							
Tarihi olma							
Etkileyici olma							
Bakımlı olma							
Renk							
Ölçü							
İşlevsel olma							
Mekâna uyumlu olma							

İlginiz ve sabrınız için teşekkür ederim...

Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Bölümü Yüksek Lisans
Tez Çalışması Anket Formu

Amaç: Kent Mobilyalarının Buldukları Mekânlara Etkilerinin Belirlenmesi

1-Cinsiyetiniz? 1 Erkek 2 Kadın

2-Yaşınız? 1 18-24 2 25-34 3 35-44 4 45-54 5 55+

3-Medeni haliniz? 1 Bekâr 2 Evli

4- Çocuğunuz var mı? Var ise kaç tane?

1 Yok 2 1-2 3 3-4 4 5+

5- Öğrenim düzeyiniz?

1 Okur yazar değil 2 Diplomasız okur yazar 3 İlkokul/ortaokul mezunu

4 Lise veya dengi okul mezunu 5 Yüksekokul veya fakülte mezunu

6- Mesleğiniz?

1 Yok 2 Memur 3 İşçi 4 Öğrenci 5 Serbest meslek

6 Ev hanımı 7 Emekli 8 Çiftçi 9 Diğer.....

7- Ailenizin aylık geliri?

1 Yok 2 0-1000 TL 3 1001 -2000TL

4 2001-3 000 TL 5 3001-5 0000TL 6 5 000TL üzeri

8- Kaç yıldır Düzce’de oturuyorsunuz?

1 0-5 2 6-10 3 11-15 4 15+

9-Düzce’den önce yaşadığınız bölge?

1 Marmara 2 Ege 3 İç Anadolu 4 Karadeniz 5 Akdeniz

6 Doğu Anadolu 7 Güneydoğu Anadolu

10) Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullanım sıklığınız?

1 hiçbir zaman 2 nadiren 3 zaman zaman 4 sıklıkla 5 her zaman

11)Çevrenizdeki kent mobilyalarını kullandığınız mevsimler?

1 İlkbahar 2 Yaz 3 Sonbahar 4 Kış 5 Her mevsim

12)Çevrenizdeki kent mobilyalarında öncelikle aradığınız kriterler nelerdir?

1 rahatlık 2 ergonomi 3 kullanıma uygunluk 4 malzeme 5 algılanabilirlik

(13.-18. sorularda bahsi geçen kent mobilyalarının fotoğrafları size gösterilecektir)

13) Sanayi sitesinde bulunan kent mobilyaları yeterlidir? 1 evet 2 hayır

14) Sanayi sitesinde bulunan kent mobilyaları kullanıma uygun buluyor musunuz? 1 evet, 2 hayır,

15) Sanayi sitesinde bulunan kent mobilyaları estetik olduğunu düşünüyor musunuz?

1 evet, 2 hayır,

16) Sanayi sitesinde bulunan bu kent mobilyalarından en çok beğendiğiniz ve beğenmediğiniz 3 resmi işaretleyiniz?

Beğendiklerim:

G1 G2 G3 G4 G5 G6 G7 G8 G9

Beğenmediklerim:

G1 G2 G3 G4 G5 G6 G7 G8 G9

19)Yukarıdaki anket sorularında beğendiğiniz ve beğenmediğiniz mobilyalarda etkili olan kriterleri nasıl etkili olduğunu derecelendirerek işaretleyiniz?

En az

En çok

	1	2	3	4	5	6	7
Anıtsal olma							
Simgesel olma							
Anlamsal olma							
Görsel zenginlik sağlama							
Çevre ile uyumlu olma							
Gösterişli olma							
Özgün olma							
Modern olma							
Tarihi olma							
Etkileyici olma							
Bakımlı olma							
Renk							
Ölçü							
İşlevsel olma							
Mekâna uyumlu olma							

İlginiz ve sabrınız için teşekkür ederim...

EK- 2 ANKET FOTOĞRAFLARI

A.1) Oturma Birimi

A.2) Bayrak Direkleri Heykel

A.3) İşaret Tabelaları

A.4) Su, Heykel, Aydınlatma Elemanı

A.5) Süs Havuzu

A.6) Heykel

A.7) Çocuk Oyun Materyalleri

A.8) Bank, Çöp Kutusu

A.9) Aydınlatma, Çöp Kutusu

A.10) Örtü Elemanı, Aydınlatma

A.11) Süs Havuzu

A.12) Çiçeklik, Çöp Kutusu, Bariyer

B.1)Aydınlatma, Döşeme B.2)Aydınlatma, Reklam Tabelaları B.3)Bariyer

B.4)Çiçeklikler B.5) İşaret Tabelası, Çöp Kutusu B.6)Sınırlayıcılar

B.7)Döşemeler, Satış Birimi B.8)Sınırlayıcılar, Tabela B.9)Döşeme Kaplaması

C.1)Çeşme, Güvenlik, Korkulu C.2)Aydınlatma, Korkulu C.3)Fitness Aletleri

C.4)Tabela C.5)Atatürk Büstü C.6)Bayrak Direkleri

C.7)Korkuluk C.8)Korkuluk Atatürk Büstü C.9)İstinat Duvarı, Korkuluk

D.1)Süs Amaçlı Kağnı

D.2)Çiçeklikler, Korkuluk Tabela

D.3)Sınır Ögesi,

D.4)Bilgilendirme Tabelası

D.5) Korkuluk, Bank

D.6)Korkuluk, Aydınlatma

D.7)Çöp Kutusu, Bank Elemanları

D.8)Havuz

D.9)Aydınlatma

E.1)Üstgeçit

E.2)Sınırlayıcı Bariyer

E.3) Sınırlayıcı Öge, Aydınlatma

E.4)Reklam Panosu

E.5)Bilgilendirme Tabelaları

E.6)Korkuluk, Trafik Lambası

E.7)Trafik İşaretleri

E.8)Heykel, Reklam Panoları

F.1) Büfe

F.2)Kameriye

F.3)Banklar

F.4)öp Kutusu

F.5)ocuk Oyun Grubu

F.6)Aydınlatma, Tabela

F.7)Merdiven

F.8)Korkuluk

G.1)Korkuluk

G.2) Park Gereci

G.3)Çiçeklikler

G.4)Aydınlatma

G.5) Sınır Ögesi

G.6)Sınır Ögesi

G.7)Çeşme

G.8) Bilgilendirme Levhaları

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : ÇOBAN Emine

Uyruğu : T. C.

Doğum tarihi ve yeri : 25.05.1989 Merzifon

Telefon : -

Faks : -

E-posta : eminecoban@msn.com

Eğitim

<i>Derece</i>	<i>Eğitim Birimi</i>	<i>Mezuniyet tarihi</i>
Lisans	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2011
Lise	Suluova (Y.D.A) Lisesi	2007

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
Şubat- Kasım 2013	Trakya Üniversitesi	Araştırma Görevlisi

Yabancı Dil

İngilizce (YDS : 67.50)

Yayımlar

(Yok)